Konto czekowe P. K. O. Poznań nr. 200 084. Cena pojedyńczego egzemplarza 10 groszy

DRWĘCA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drwęca“ wychodzi 3 razy tygodn. we wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł. Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.

Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza“ Sp. z o. odp. w Nowemmieście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-łamowej 15 gr, na stronie 3-łamowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza“ Nowemiasto-Pomorze.

ROK XVII NOWE MIASTO LUBAWSKIE, SOBOTA, DNIA 18 GRUDNIA 1937. N — Nr. 148

Co raz bardziej rewelacyjne ujawnienia w procesie b. starosty Czarnockiego.

Sprawa budowy pomnika woj. Kirtiklisa.

Gdynia. Podczas sensacyjnego procesu b. starosty kartuskiego, Jerzego Czarnockiego, **ujawniono jeszcze** wielce ciekawą sprawę **budowy pomnika wojewody Kirtiklisa.** Jak zeznał świadek Gołyński, jeden z pagórków pod Kartuzami, z którego roztacza się widok na tak zw. „Szwajcarię Kaszubską", nazwano „Wzgórzem wojewody pomorskiego", Stefana Kirtiklisa.

Ogólne całowanie się.

Podczas położenia kamienia z odpowiednim napisem na tym wzgórzu, w której to uroczystości brał udział osobiście wojewoda Kirtiklis, wygłoszono **szereg przemówień i odbyło się ogólne całowanie.** Wojewoda był zadowolony **z wyboru miejsca pod jego pomnik**, później jednak zwracał się do starosty Czarnockiego, aby kazał zastąpić **kamień trwalszym pomnikiem. Sekretarz wojewody przysłał nawet** staroście Czarnockiemu **fotografię**, na podstawie której miano wybudować pomnik wojewody. **Pomnik** miał być bądź **wykuty z kamienia** bądź **odlany z bronzu.**

Starosta Czarnocki twierdził, że całą tą uroczystość przygotowywał **adw. Szlachcikowski**, który wygłosił **panegiryk** na cześć wojewody Kirtiklisa i zainaugurował **całowanie** się wszystkich uczestników uroczystości z p. wojewodą.

Wojewoda nalegał.

Czarnocki zeznał również, że po **ustawieniu kamienia** miał wiele zmartwień z wojew. Kirtiklisem, który często **nalegał, aby wreszcie wybudowano mu pomnik solidny.** Wówczas starosta polecił budowniczemu Gołuńskiemu wyszukać odpowiedniego rzeźbiarza.

Skąd pokryto koszty?

Kamień na wzgórzu wojew. Kirtiklisa **i koszty** uporządkowania owego pagórka opłacił Gołuński za **wiedzą starosty** z **funduszów drogowych Wydziału Powiatowego w Kartuzach.**

B. starosta Czarnocki szykanował Pomorzan.

Św. Janowski, b. inspektor szkolny, zeznał, że na podstawie opinii nauczyciela Jasińskiego, zwalniano z posad nauczycieli, rodowitych **Kaszubów i Pomorzan.**

B. burmistrz z Kartuz, Kubasik, zeznał, że Czarnocki jego, jako **Pomorzanina**, nie uważał za dobrego prorządowca. Czarnocki wymawiał mu, że na Boże Ciało daje dekoracje ładniejsze niż na uroczystości polityczne. Czarnocki też ironicznie wyrażał się o stosunkach burmistrza **z miejscowym proboszczem**, mawiał, że burmistrz Kubasik wyrabia sobie na starość posadę kościelnego. Starosta zwracał też Kubasikowi uwagę, by **nie czytał prasy narodowej**, szczególnie **„Słowa Pomorskiego"**.

Pięć worków mąki.

Znany działacz sanacyjny, Kaleta, zeznał, że **za swoją pracę polityczną** otrzymał raz **5 worków mąki**, których pochodzenia on nie znał.

Ponieważ ubiegał się o notariat, chciał go posłać do Berezy.

Naczelnik Sądu Grodzkiego w Kartuzach, Wisłocki, zeznał, że Czarnocki, kierując się zleceniami wojewody Kirtiklisa, odbył z nim rozmowę o przeprowadzeniu konfiskat prasowych i zesłań do Berezy Kartuskiej. W rozmowie tej Czarnocki groził Berezą działaczowi sanacyjnemu, adw. Biczowi, który zabiegał również o notariat, ale nie był proponowany przez starostę Czarnockiego. Czarnocki zabiegał, według świadka, o notariat dla adw. Krygowskiego, który przejął jego długi w KKO. i Banku Ludowym. Przed owym przejęciem długów Czarnocki w rozmowach nazywał adw. Krygowskiego „durniem".

W poniedziek przesłuchano w procesie Czarnockiego 17 świadków, wyczerpując na nich długą kolejkę. Obrona postawiła coprawda wniosek o powołanie szeregu dalszych świadków odwodowych, m. in., o przesłuchanie w tym charakterze na rozprawie obecnego wojewody pomorskiego, Raczkiewicza, obrona zamierza bowiem wykazać, że woj. Kirtiklis przedstawił sprawę pożyczki dla marsz. Piłsudskiego w sposób, uwłaczający jego czci.

Pieniądze bez kwitów.

Św. Zaborowski, sekretarz starostwa, prawa ręka starosty Czarnockiego, stwierdza, że **były starosta** dawał prezesom **różnych organizacyj pieniądze**, niekiedy bez pokwitowania. Swiadek spalił kiedyś dokumenty na polecenie starosty.

Zaborowski widział pewnego dnia pliki dokumentów w kasie ogniotrwałej starostwa. Wkrótce potem pliki te zniknęły i jak świadek przypuszcza, zostały one spalone.

Finansowanie pism sanacyjnych.

Sw. Biliński, z zawodu dziennikarz, pracujący w starostwie, zeznaje, że otrzymywał różne sumy na ogólną kwotę **kilka tysięcy złotych** na zapłacenie druków wyborczych BB w „Gazecie Kartuskiej". Sw. Witosławski stwierdził, że starosta Czarnocki finansował sanacyjne „Echo Kaszubskie", z czego b. woj. Kirtiklis był b. niezadowolony, bo jemu zależało na rozpowszechnieniu „Dnia Pomorza".

Bankiet — na 100 osób — przy założeniu Legionu Młodych.

Św. nauczyciel Bergen był organizatorem i **twórcą Legionu Młodych** w Kartuzach. Zeznaje on na okoliczność inauguracji tej organizacji w obecności wojewody pomorskiego Kirtiklisa i gen. Pasławskiego. W kolacji, wydanej z tej okazji przez starostwo, wzięło udział **przeszło 100 uczestników uroczystości**, z których nikt za kolację **nie płacił.** Swiadek przypuszcza, że pieniądze, wydatkowane na ten cel, pochodziły z funduszów starostwa.

Sw. portier Plichta twierdzi, że otrzymywał czeki ze starostwa na pokrycie rachunków z tytułu **utrzymania i mieszkania sekretarza oraz szofera urzędu wojewódzkiego.**

Jak wypłacano 300 zł?

Św. naczelnik wydziału czekowego KKO miasta Kartuz, Leon Piwiński, raz jeszcze potwierdza sądowi historię wypłacenia b. staroście kwoty zł. 300 z konta powiatowej komisji rozdzielczej. Wzięty w krzyżowy ogień obrony, prokuratora i inspektora wojewódzkiego, świadek kilkakrotnie zmienia zeznania. Jak wiadomo z aktu oskarżenia, b. starosta Czarnocki, bawiąc w Morszynie, wysłał do starostwa list, w którym prosił sekretarza o podjęcie z jego konta w KKO (to znaczy z konta komisji rozdzielczej, którym osobiście dysponował tylko starosta) kwoty zł. 300 — i przeniesienie jej przekazem telegraficznym do Morszyna. Ponieważ KKO żądała podpisu starosty, sprawę załatwiono w ten sposób, że świadkowi Piwińskiemu przedstawiono list b. starosty Czarnockiego, w którym pokazano mu podpis, żądaną sumę i wyszczególnione konto. Na podstawie tych danych świadek Piwiński wypłacił żądaną kwotę.

Jak zginęło 1000 zł. „na bezrobotnych"?

Jako dalszy świadek zeznaje b. księgowy wydziału kasowego starostwa w Kartuzach, Chrapkowski. Pracuje jako biuralista od 25 lat, często oburzał się na niektóre posunięcia kasowe, które księgował. Swiadek zeznaje, że pewnego dnia przyniesiono mu **asygnatę** kasową na kwotę zł 1000, **którą podjął** b. starosta, a którą on miał zaksięgować na **cele bezrobotnych.**

285 zł na „zubożałych rolników".

W końcu swych zeznań świadek mówi o pobranej z kasy kwocie zł 185, rzekomo na **cele pomocy zubożałym rolnikom**, która to kwota została doręczona b. **staroście Czarnockiemu.** Co się dalej stało z tymi pieniędzmi, świadek nie wie.

Opłacanie sztabu Kirtiklisa.

Świadek Koperski stwierdza, że star. Czarnocki opłacał hotele i utrzymanie osób z otoczenia Kirtiklisa, ów słynny sztab zaufanych, podczas częstych odwiedzin wojewody w Kartuzach.

Nie upominaj się o pieniądze!

Sw. Chrapkowski zeznał, że dano mu do zrozumienia, aby nie upominał się o zwrot tysiąca złotych, jakie wziął Czarnocki z Kasy Wydziału Powiatowego w związku z przyjazdem wojew. Kirtiklisa.

Kolacja dla 100 młodolegionistów.

Św. naucz. Feniks zeznał, że starosta Czarnocki finansował utworzenie „Legionu Młodych". Konstytucyjne zebranie było połączone z kolacją dla stu osób.

Starosta przy pomocy sutenera organizował bojówki.

Rewelacyjnie brzmią zeznania adw. **Bicza.** Jako przykład niskiego poziomu pracy społeczno-politycznej Czarnocki miał Czarnockiego św. adw. Bicz zeznaje, iż starosta do pomocy niejakiego Czarneckiego, który przybył do Kartuz. **Star. Czarnocki wraz z Czarneckim organizowali bojówki, które grasowały na terenie okolicznych powiatów, rozbijając zebrania różnych organizacyj.**

Ow sutener dyrektorem Ubezpieczalni.

Ów przyjaciel starosty, Czarnecki, dzięki poparciu starosty-przyjaciela został później dyrektorem Ubezpieczalni. Wyszło wreszcie na jaw, że **Czarnecki był zwykłym warszawskim sutenerem.**

Notariusz przejmuje długi starosty.

Kilku dalszych świadków zeznaje o zadłużeniu starosty w bankach i stwierdza, że notariusz Krygowski przejął to zadłużenie na siebie. Otrzymał on potem notariat.

Dobre świadectwa.

Przy drzwiach zamkniętych sąd przesłuchał następnie naczelnika wydziału polityczno-społecznego w Urzędzie Wojewódzkim, dra Banasia.

Na jawnej rozprawie dr Banaś wystawił w dalszym ciągu oskarżonemu pochlebne świadectwo. Równie dodatnio, jako o człowieku i administratorze zeznali o oskarżonym wicestarosta Sękowski (obecnie w Nowym Mieście Lub.) i komisarz rządowy w Gdyni, p. Sokół. Ten ostatni mianowicie twierdził, że wojew. Kirtiklis zawsze mówił o Czarnockim, jako o najlepszym staroście.

Na tym rozprawę odroczono do wtorku.

Grożenie zesłaniem do Berezy.

Świadek Bicz potwierdza fakt, że został na polecenie starosty przez sędziego Wisłockiego **ostrzeżony przed** Berezą. Początkowo bagatelizował to ostrzeżenie, później zwrócił się do Ministerstwa i Izby Adwokackiej, obawiając się, że starosta wprowadzi pogróżki w czyn. **Kilku obywateli opisało bowiem Berezę, bojąc się na tym punkcie samowoli b. starosty. Po ujawnieniu doniesienia do władz Czarnocki odsunął dra Bicza od pracy społecznej.**

(Są jeszcze dalsze rewelacyjne zeznania, których umieszczenie z powodu braku miejsca odłożyć jesteśmy zmuszeni do następnego numeru.)

„Złote więzy" łączą Związek Młodej Polski z „Ozonem".

„Związek Młodej Polski" urządził „odprawę prasową", w czasie której wygłosił przemówienie jego „szef" p. Rutkowski.

Najciekawszy był ustęp, w którym p. Rutkowski mówił o stosunku ZMP do OZN.

„OZN — mówił p. Rutkowski — to organizacja dla ludzi starszych, stateczniejszych. Związek Młodej Polski stoi wprawdzie na stanowisku deklaracji lutowej, ale jako zespół młodych nie we wszystkim trzyma się jej zbyt ściśle. Jeżeli natomiast chodzi o stosunki finansowe, współpraca Związku z OZN jest niemal stuprocentowa. OZN subwencjonuje Związek stałymi dotacjami.

Słowem OZN ma Związek Młodej Polski w kieszeni. Obie organizacje łączą „złote więzy". A że ZMP oparty jest „na posłuchu", to więzy zależności są bardzo mocne, chociaż o mocno wątpliwej wartości wychowawczej.

W styczniu cztery procesy starościńskie.

Trzy na Wołyniu, jeden w Małopolsce Wsch. — Okradali najbiedniejszych.

Warszawa. Przed sądem Okręgowym w Równem rozpocznie się wkrótce seria procesów, w których zasiądą na ławie oskarżonych trzej b. starostowie wołyńscy.

Jeden ze starostów zasiadał już dwukrotnie na ławie oskarżonych, mianowicie b. starosta dubieński Jerzy Boczkowicz — Sittauer, którego proces dwukrotnie był odraczany.

W dwóch dalszych procesach będą figurować dwaj b. starostowie rówieńscy, obaj oskarżeni o nadużycia. Pierwszy z nich to Robert Bogusławski, drugi Adam Kański.

Wszystkie sprawy znajdą się na wokandzie prawdopodobnie w styczniu 1938 r.

Również w styczniu stanie przed Sądem Okr. w Stanisławowie jeden ze **starostów małopolskich**, mianowicie b. starosta z Nadwornej Robakiewicz, oskarżony o dopuszczenie się nadużyć na kilkadziesiąt tysięcy złotych, a mianowicie złotych 19 500, **przeznaczonych na zapomogi dla ludności Huculszczyzny**, 12.570 zł. z funduszu na powodzian, 500 zł. z subwencji przyznanej Ob. Komitetowi bitwy pod Mołotkowem.

B. starosta **Robakiewicz** był **już raz skazany na rok więzienia** przez sąd grodzki za popełnione **nadużycia** w czasie urzędowania w Grodnie. Odpowiadać będzie z więzienia.

Proces z „ery“ b. woj. Kirtiklisa.

Na ławie oskarżonych zasiądzie był. nacz. woj. wydziału komunikacyjno-budowlanego

W czwartek, dnia 16 bm. przed toruńskim sądem okręgowym rozpocząć się miał nowy proces z „ery“ był. woj. Kirtiklisa. Tym razem na ławie oskarżonych zasiądzie były naczelnik woj. wydziału komunikacyjno-budowlanego, inż. Kazimierz **Maćkowski.**

Prokurator wnosi oskarżenie z art. 286 par. 1 kod. karnego, który brzmi:

„Urzędnik, który, przekraczając swą władzę lub nie dopełniając obowiązku, działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego, podlega karze więzienia do lat 5“.

Inż. Maćkowski przybył do Torunia w maju 1922 r. i objął stanowisko nacz. woj. wydziału melioracyjnego, skąd został przeniesiony na takie same stanowisko w wydz. komunikacyjno-budowlanym. W maju 1935 r. inżynier Maćkowski opuścił Toruń i przeszedł do urzędu woj. warszawskiego również jako naczelnik wydz. komunikacyjno-budowlanego, skąd przeniesiono go w stan spoczynku.

Na proces został zawezwany b. wojewoda Kirtiklis.

Tego jeszcze brak!

Żyd dostawcą dla bezrobotnych.

Warszawa. Chrześcijański cech wędliniarzy w stolicy wystosował do miejscowego komitetu Pomocy Zimowej protest przeciwko powierzeniu dostawy dla bezrobotnych **przedsiębiorcy żydowskiemu.**

W Częstochowie podobno pikietuje 1000 pikieciarzy. — Żydzi podnoszą wielką wrzawę.

Według doniesień żydowskich do Częstochowy, miało przybyć około 1000 pikieciarzy. Podzielili się na grupy po 20 osób i obstawili w mieście wszystkie składy i warsztaty żydowskie. Żydzi donoszą, że pikieciarzy zaopatrują w żywność specjalne kuchnie polowe. W czwartek o godz. 17 kupcy żydowscy pozamykali swe składy. Parlamentarzyści żydowscy zwołali zebranie swych organizacyj gospodarczych. Pos. Sommerstein interweniował u woj. Dziadosza, a sen. Trockenheim u dyr. departamentu politycznego Żybowskiego.

Intrygi przeciw gen. Żeligowskiemu.

W komisji wojskowej Sejmu prowadzi się podstępne intrygi przeciw gen. Żeligowskiemu z powodu jego mowy sejmowej. Mówi się, że generałowi zostanie uchwalone votum nieufności na najbliższym posiedzeniu komisji.

Apelacja w procesie Studnickiego.

W procesie Wł. Studnickiego przeciwko prezydentowi Starzyńskiemu, Studnicki zapowiedział apelację od wyroku. Apeluje również prokurator.

Posiedzenie Związku Sokolstwa.

W sali „Sokoła“ w Krakowie odbyło się posiedzenie Związku Sokolstwa Słowiańskiego, z udziałem delegatów Polski, Czechosłowacji, Jugosławii, Bułgarii i emigracji rosyjskiej.

Zjazd Z. N. P.

Walny zjazd Związku Naucz. Polskiego ma się odbyć 30 stycznia.

Ulgi w spłacie wierzytelności hipotecznych.

Sejmowa komisja prawnicza uchwaliła projekt ustawy o ulgach w spłacie wierzytelności hipotecznych, wprowadzając szereg zmian do projektu rządowego.

4 rodziny żydowskie zarobiły 108 milionów na kartelu drożdżowym.

Ciekawe przemówienie w procesie Starzyński contra Studnicki wygłosił obrońca tego ostatniego, adwokat Woźniakowski z Krakowa.

Przechodząc do obszerniejszego omówienia sprawy drożdżowej, adw. Woźniakowski stwierdza:

— „Kartel zniszczył polskie drożdżownie, aby cały ten przemysł ująć w swoje ręce. W ciągu 11 lat cztery rodziny żydowskie zarobiły 108,5 miljonów złotych.

Za tę sumę można było pokryć całoroczną pomoc zimową, zostawiając jeszcze kilkadziesiąt milionów na gorsze czasy. Przez okres 7 lat skarb państwa stracił 32 milj. zł na melasie. Za te pieniądze można by kupić pełny ekwipunek wojenny dla 62.000 żołnierzy. Te potworne obroty i zyski kartelu Studnicki nazwał szkodliwymi dla państwa i dlatego przeciwko nim wystąpił.

Jeżeli więc sąd zapyta Studnickiego o pobudki jego wystąpienia, to odpowiem na to, że trzeba mieć przed oczyma widok 62.000 żołnierzy, którzy mogli być uzbrojeni i wyekwipowani, trzeba mieć przed oczyma widok 2 miliony bezrobotnych, którzy mogli być zaopatrzeni na zimę z zysków kartelu drożdżowego oraz 3.000 zredukowanych urzędników miejskich i ich rodzin. Pobudkami Studnickiego były jedynie dobro państwa i dobra wiara“.

Przemówienie to wywołało b. duże wrażenie.

Niezwykłe zwolnienie nauczycielki.

„Nauczyciel Polski“ podaje różne „kwiatki“ wyrosłe na niwie oświatowej dzięki reformom p. Jędrzejewicza i protegowaniu działaczy ZRP. Oto np. w Warszawie toczy się ciekawy proces.

„Mianowicie nauczycielka szkoły powszechnej p Rudakowska wystąpiła przeciwko Skarbowi Państwa o należność za pracę. W swoim czasie bowiem p. Rudakowska została zwolniona z posady za odmowę nauczania w szkole żydowskiej w niedzielę, przy czym zwolnienie to nastąpiło niezgodnie z przepisami pragmatyki nauczycielskiej.

Inspektor szkoły odmówił wypłacenia p. Rudakowskiej należnych jej poborów. Nie pomogły też odwołania, wnoszone przez nauczycielkę do warszawskiego kuratorium oraz do Min. W R. i O. P. Obie te instancje uznały niebywałe zarządzenie inspektoratu za prawomocne.

Sprawa ta jest klasyczną ilustracją stosunków, jakie panowały w szkolnictwie powszechnym, gdy w inspektoratach rządzili niepodzielnie tego typu, co p. Wilhelm Wiatr i p. Strzelecka, protektorzy, a jednocześnie protegowa i osławionego ZNP. Wprawdzie obecnie w szkolnictwie powiały inne wiatry, wprawdzie ukrócono terror, jednak wiele osób dotychczas odczuwa na własnej skórze dotkliwe skutki panujących dawniej stosunków.

P Rudakowska znajduje się obecnie bez pracy, a droga powrotu do szkolnictwa została dla niej zamknięta“.

Narada na Zamku.

P. Prezydent R. P. przyjął ostatnio marsz. Śmigłego Rydza, prezesa Rady Ministrów, gen. Składkowskiego i wicepremiera Kwiatkowskiego, którzy referowali o bieżących pracach rządu.

Zniesienie sądów przysięgłych.

Zniesienie sądów przysięgłych uchwaliła komisja prawnicza Senatu.

Nowy rząd chiński w Pekinie.

W Pekinie powstał na skutek zdobycia Nankinu nowy rząd centralny. Dążeniem jego będzie współpraca z Japonią i walka z komunizmem.

Stany Zjednoczone domagają się osobistego przeproszenia przez cesarza japońskiego.

Prezydent Roosevelt, jak donoszą, zadowolić się może jedynie przeproszeniem wyrażonym osobiście przez samego cesarza Hirohitę. O ile Japonia nie uczyni zadość żądaniom amerykańskim, Rząd Stanów Zjedn. chwyci się środków, które spowodują poważny uszczerbek handlowi, finansom, wogóle prestiżowi japońskiemu.

Bitwa powietrzna, w której wzięło udział 100 samolotów.

Z Hiszpanii donoszą o bitwie powietrznej w okolicach Sarinena, która była jedną z największych w dotychczasowej historii lotnictwa.

W bitwie tej brało udział zgórą sto samolotów. Samoloty powstańcze górowały wyraźnie nad przeciwnikiem. Około 20 aparatów nieprzyjacielskich po większej części typu „Curtiss“ spadło na ziemię w płomieniach. 10 innych samolotów, podziurawionych kulami karabinów maszynowych, musiało się wycofać z walki. Po stronie powstańczej zniszczeniu uległ tylko jeden samolot.

WIADOMOŚCI.

Nowe Miasto Lubawskie, dnia 17 grudnia 1937 r.

Kalendarzyk. 17 grudnia, piątek, †† Łazarza.
18 grudnia, sobota, †† Gracjana b.
19 grudnia, niedziela, 4 Adw., Tymot.
Wschód słońca g 7 — 49 m. Zachód słońca. g. 15 — 25 m.
Wschód księżyca g. 15 — 45 m. Zachód księżyca g. 4 — 26 m.

Z miasta i powiatu

O datki na Gwiazdkę dla bezrobotnych narodowców,

które składać można w Sekretariacie Stron Narodowego w Nowym Mieście, uprasza Szan. Kolegów Zarząd Stron. Narod. w Nowym Mieście.

Zbiórka na gwiazdkę dla dzieci.

Nowe Miasto. Miejscowy Komitet Pomocy Zimowej Bezrobotnym przesyła nam następującą odezwę:

„W myśl zarządzenia Naczelnego Komitetu Pomocy Zimowej odbędzie się w całej Polsce w niedzielę, dn. 19 bm. zbiórka do puszek na gwiazdkę dla dzieci bezrobotnych.

Zbiórkę w Nowym Mieście Lub. przeprowadzą przedstawiciele władz, urzędów i organizacyj.

Zwracamy się do miejsc. Społeczeństwa z uprzejmą prośbą o łaskawe materialne poparcie również tej akcji, by tym samym umożliwić Komitetowi obdarowanie najbiedniejszych dzieci z okazji świąt Bożego Narodzenia, świąt radości i wesela przede wszystkim dla dzieci“.

Pokwitowanie.

Nowe Miasto. Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo urządza utartym zwyczajem gwiazdkę dla najbiedniejszych, chorych i dzieci z Ochronki. Gwiazdka dla dzieci z Ochronki odbędzie się w środę, dnia 22 bm. o godz. 4 ej po południu w salce Ochronki, zaś dla biednych w czwartek, dnia 23 o 4 tej w tym samym lokalu. Na powyższy cel zaofiarowali: Bank Ludowy Nowe Miasto 50 zł, Tow. Samodzielnych Kupców 20 zł, p Schubringowa 1 cent. pszennej mąki, p. Schneider Bratian 1 ctr. pszennej mąki i wiele innych szlachetnych ofiarodawców, którzy nie życzą sobie być wymienieni. Wobec wielkiej biedy i niedostatku naszych biednych pozwalamy sobie gorąco prosić nasze Szan. Obywatelstwo o złożenie dalszych ofiar na ten cel bądź to w gotówce bądź w naturaliach na ręce przewodniczącej p. Jentkiewiczowej ul. 19 Stycznia nr. 1.

Przyjmujemy wszystko, prosimy również o przenoszoną odzież i bieliznę, o którą nasi biedni bardzo proszą, a szatnia jest pusta. Za złożone ofiary składamy Szan. Ofiarodawcom w imieniu naszych biednych stokrotnie „Bóg zapłać“. Niniejszym prosimy Sz. Obywatelstwo o łaskawe wzięcie udziału w naszych obchodach gwiazdkowych.

Zarząd Stow. Pań Mił. św. Wincentego a Paulo.

„Sylwester“ dla bezrobotnych.

Nowe Miasto. W dn. 15 bm. odbyło się w sali Rady Miejskiej posiedzenie komitetu zabawy sylwestrowej pod przewodnictwem p. not Domagały. Omówiono przygotowania związane z urządzeniem zabawy, z której dochód przeznacza się na cele bezrobotnych Szereg komisyj, jak już podaliśmy w ostatnim nrze naszego pisma, rozpoczyna swą działalność, by zabawa przyniosła jak największe zyski, by można choć w części ulżyć nędzy rzesz bezrobotnych naszego ośrodka, pozostających bez należytego zaopatrzenia na okres zimowy.

Zabawa sylwestrowa odbędzie się w sali „Hotelu Centralnego“, rozpoczyna się o godz. 20. Bufet komitetu własny; zaopatrzony on będzie w trunki, kawę, herbatę, kanapki i t. p. Bilet wstępu dla każdej osoby wynosi 1,50 zł. Orkiestra: prawdopodobnie wojskowa z Brodnicy. Dekoracją sali zajmą się „fachowcy“, posiadający doświadczenie z szeregu p przednich zabaw. Dekorację świetlną wykona elektrownia miejska. Komisja imprezowa zajmie się również przygotowaniem licznych urozmaiceń podczas zabawy, natomiast kom zbiórkowa zabiegać będzie o zdobycie dla bufetu naturaliów, które zbierze się po świętach Członkowie komisji finansowej dokonają przedsprzedaży biletów i zajmą się ich sprzedażą przy kasie. Rozwinie się również propagandę na wsi, by zabawa zgromadziła liczne i doborowe grono, które pod hasłem „Sylwester“ dla bezrobotnych — zabawi się z tym poczuciem, że tegoroczna sylwestrowa zabawa to czyn społeczny, to rozrywka, której przyświeca dobry cel...

Uruchomienie kuchni obywatelskiej dla bezrobotnych.

Nowe Miasto. Obywatelski Miejski Komitet Zimowej Pomocy Bezrobotnym w Nowym Mieście Lubawskim zamierza w pierwszych dniach stycznia uruchomić w Rzeźni Miejskiej kuchnię obywatelską, z której korzystać mieliby bezrobotni i ubodzy naszego miasta.

Obiady byłyby wydawane za opłatą 5 gr. Dla wygody korzystających z tej kuchni, a dla których zabieranie obiadów do domów stanowiłoby pewne trudności, urządzana zostanie na miejscu jadalnia. Uruchomienie kuchni jednak uzależnia Komitet od ilości zgłoszeń ze strony zainteresowanych Obywateli do korzystania z powyższej kuchni. Zgłoszenia przyjmuje do dnia 20 bm. włącznie Magistrat, Prezes Kupców Samodzielnych p. Jentkiewicz Bol. i Prezes Rzemieślników Samodz., p Ludwicki Bol.. z tym, że w zgłoszeniu należy podać, na ile obiadów dziennie zgłaszający reflektuje.

Za Obywatelski Miejski Komitet Zimowej Pomocy Bezrob.
w Nowym Mieście Lubawskim:
Prezes Komitetu (—) L. Domagała, rejent.
Sekretarz Komitetu (—) Wachowiak, burm.

Jarmark w Nowym Mieście

odbył się w dniu 15 bm. Ceny były następujące: bydło jałowe 50—150 zł, krowy mleczne 100—180 zł, krowy na rzeź 70—200 zł. Spęd był mały z powodu gołoledzi.

Jarmark na konie średnio ożywiony. Konie dobre 200—300 zł, gorsze 50—150 zł. Kupujących mało.

Wynik zbiórki na Pomoc Zimową.

Nowe Miasto. Przeprowadzona w niedzielę, dnia 12 bm. zbiórka do puszek na rzecz Pomocy Zimowej przyniosła 162,89 zł.

Wszystkim Ofiarodawcom jak również Paniom i Panom z p. Starostę na czele za przeprowadzenie tej zbiórki składamy tą drogą serdeczne podziękowanie.

Za Obywatelski Miejski Komitet Zimowej Pomocy
Bezrobotnym w Nowym Mieście Lubawskim:
Prezes Komitetu (—) L. Domagała, rejent.
Sekretarz Komitetu (—) Wachowiak, burm.

Zebranie Zarządów Sokoła gn. żeńsk. i męsk.

Lubawa. W ub. niedzielę o godz. 18 ej w lokalu p. Bol. Jurkiewicza odbyło się zebranie wspólne Zarządów Sokoła gn. żeńskiego i męsk., któremu przewodniczył prezes gniazda męskiego dr Roszczak. Na zebr. tym uchwalono urządzić wspólną gwiazdką dla gniazd we wtorek, dnia 28 bm. na sali „Hotelu pod Orłem“. Również uchwalono w dniu 2 I. urządzić wspólnie doroczną zimową zabawę taneczną, na której przygrywać będzie orkiestra wojskowa z Brodnicy.

Wielki przedświąteczny spęd bekonów w Nowym Mieście Lub.

W związku z zamknięciem spędów bekonowych w Biskupcu, z powodu okręgu zagrożonego pryszczycą, odbędzie się w Nowym Mieście Lubawskim w poniedziałek dnia 20. XII. 37 od godz 8. do 12.— wielki przedświąteczny spęd bekonów, na który mogą dowieźć swoje bekony odstawcy **z Okręgu Nowe Miasto, Biskupiec i Lubawa.**

PP. Prezesów wszystkich trzech okręgów proszę o poinformowanie swoich członków i zorganizowanie jak największego dowozu na spęd do Nowego Miasta.

Bolesław Grochowski, Instruktor Hodowlany P. I. R.
w Nowym Mieście Lubawskim.

Spęd bekonów w Biskupcu.
w poniedziałek nie odbędzie się. **Furmańczyk.**

Niedzielny koncert na Pomoc Zimową.

Lubawa. Jak już pokrótce podawaliśmy, urządza Miejski Obywatelski Komitet Pomocy Zimowej w niedzielę, dnia 19 grudnia rb. na sali hotelu „Pod Orłem" koncert instrumentalno-wokalny, którego całkowity dochód przeznaczony jest na ulżenie doli licznych rodzin, których żywiciele bez własnej winy od długiego już nieraz czasu pozbawieni są pracy i zarobku W koncercie weźmie udział chór mieszany tow. śpiewu „Harfa", który odśpiewa „O pieśni wstań„ Rybickiego, dalej prześliczne „Sancta Caecilia" Chlondowskiego, po czym partię solową odśpiewa p. Stanisława Umińska oraz „Echo" Chlondowskiego. Część muzyczną, wszystko pierwszorzędne utwory, wykona zespół miłośników muzyki pod dyrekcją p. Wacława Dakowskiego, który w dalszej części programu odegra kilka utworów na skrzypcach solo. P. Elżbieta Swierczyńska zadeklamuje z tow. harmonii piękną fantazję p.t. „Modlitwa wysłuchana". Jednym słowem, piękny i urozmaicony program niedzielnego koncertu zadowoli wszystkich miłośników muzyki i śpiewu.

Już od dłuższego czasu nie mieliśmy w Lubawie specjalnego koncertu instrumentalno-wokalnego. To też wszyscy, którzy podążą na niedzielny koncert, znów usłyszą utwory tylko pierwszorzędne, co im sowicie wynagrodzi skromną ofiarę, złożoną na pomoc zimową dla głodujących braci.

Początek o godz. 7.30 wieczorem. Bilety w cenie od 50 do 2 złotych można nabyć poprzednio w księgarni p. Jankowskiego lub wieczorem przy kasie.

Szczegółowy program podajemy poniżej.

PROGRAM:

1. Orkiestra „Pod sztandarem pokoju", marsz Feliksa Nowowiejskiego.
2. Spiew chórowy „O pieśni, wstań!", Rybickiego.
3. Deklamacja z tow. harmonium „Modlitwa wysłuchana", wygł. p. Elżb. Swierczyńska.
4. Spiew chórowy i solo sopran „Sancta Caecilia", Chlondowskiego. — Partię solową wyk. p. Stan. Umińska.
5. Skrzypce — solo „Serenada", R. Drigo, wykona p. W. Dakowski.
6. Orkiestra „Nad stawem złotych ryb", M Oscheita.
7. Orkiestra "Loin du Bal", intermezzo, M. Gilleta

Przerwa.

8. Orkiestra: „Gawot Stefanii", A. Czibulki.
9. Spiew chórowy: „Echo", Chlondowskiego.
10. Skrzypce — solo: „La Bocheme", G Pucciniego, wykona p. W. Dakowski.
11. Orkiestra: „Poranek" walc — intermezzo Lindsaya.
12. Orkiestra: „Glow-worm's Rendezvous" serenada L. Lidiego.

Spiew chórowy wykona chór mieszany tow. śpiewu „Harfa" pod batutą p. Mówińskiego. Część muzyczną wykona zespół miłośników muzyki pod dyrekcją p. Wacława Dakowskiego.

Początek o godz. 7 30 wieczorem

Kurs dla przedpoborowych.

Lubawa. W czwartek, 9 bm. odbyło się w tut szkole powsz. uroczyste otwarcie kursu dokształcającego dla przedpoborowych.

W otwarciu wzięły udział władze z p. Starostą na czele, wielb. ks prałat Kasyna, przedstawiciel wojska, licznie zaproszeni goście oraz 89 przedpoborowych. Dłuższe przemówienie wygłosił p. Starosta. Potem przemawiał przedstawiciel armii, komendant obw. PW. Następnie instruktor oświaty pozaszkolnej w swym przemówieniu wezwał przedpoborowych do intensywnej pracy na kursach, które odbywać się będą 2 razy w tygodniu. Uroczystość zakończono odśpiewaniem „Roty".

Walne zebranie członków Komitetu Opieki nad dziećmi.

Lubawa. Zarząd Komitetu Opieki nad dziećmi i młodzieżą w Lubawie podaje do wiadomości, że w dniu 20 bm. w poniedziałek o godz. 19 odbędzie się w auli gimnazjum w Lubawie walne zebranie członków Komitetu, na które zaprasza się wszystkich, którzy opłacają składki na rzecz Kuchni Ludowej w Lubawie. Na porządku jest sprawa wyboru nowego Zarządu Komitetu.

Sekr. M. Piłat. Prezes K. Wolbek.

Kradzieże w powiecie.

Lubawa. Dzierżawcy restauracji, p. J. Kalinowskiemu skradziono 60 zł gotówki oraz większą ilość napojów alkoholowych i tytoniowych wart. 120 zł. — Na szkodę handlarza, p. Aleksandrowicza skradziono 2 gęsi. — Dokonano także w Lubawie kradzieży węgla (ok. 1000 kg) na szkodę Skarbu Państwa. Ujawniono sprawców kradzieży w osobach Benedykta Skolmowskiego i Fr. Maliszewskiego. Większą część skradzionego węgla znaleziono i odebrano. — Dnia 13. bm. ok. godz. 17 ej skradziono rower męski, pozostawiony przed śpichlerzem kupca p. Al Bieleckiego w Lubawie, przy ulicy 19 Stycznia przez pracownika tartaku „Bartoszewicz i Kubica" p Stan. Banaszewskiego z Lubawy. Rower (marki „Weltrad") był w dobrym stanie, wart. ok. 80 zł. Był on własnością tartaku. Sprawca kradzieży skorzystał z ciemności zbiegł w niewiadomym kierunku z łupem.

Szwarcenowo. Na szkodę p. Ludwika Taranowskiego ze Szwarcenowa skradł nieznany dotąd sprawca 55 kg mąki, 25 kg koniczyny i 2 mdl jaj, ogólnej wart 55 zł.

Kuligi. P. Katarzynie Karpińskiej skradziono garderobę i bieliznę wart. 300 zł. Kradzieży dokonała Stef. Krajnik bez stałego miejsca zamieszkania. Przytrzymano ją, a rzeczy odebrano.

Bratian. Rolnik p. Ant. Smoliński zgłosił policji kradzież trawy z łąki, wartości 12 zł. Sprawcami okazali się: Stanisław i Jadwiga Kasprzyk z Bratiana.

Nowe Miasto. Na szkodę ucznia kupieck. Kazimierza Elzanowskiego z Nowego Miasta skradziono zegarek, trzewiki i teczkę skórzaną ogólnej wartości 50 zł. Dochodzenia

Nadal popierają Zydów.

Nowe Miasto. Podczas środowego jarmarku na bydło i konie popierali Zydów przez kupowanie u nich: Wiśniewski z Mroczna, kowal Mędrzycki z Gwiździn, Anastazja Wiśniewska z N. Miasta (była wieczorem 15 bm. u Kaufmana), szewc Filipek oraz krawiec B. Bozentalski (obaj z N. Miasta.) **Z galerii żydofilów** notujemy znów dwa nazwiska: Wład. Borkowski (N Miasto) chciał bić pikieciarza za uświadamianie ludności; Feliksa Wiśniewska rozmawiała serdecznie z pomocnikiem Kaufmana w dn. 15 bm. Wyjaśniamy również, iż stolarz p. Leon Napierski z Nowego Miasta nie był po zakupy towarów u Zydów, wykonywał jedynie u nich pewne prace stolarskie.

prowadzi policja. We wtorek, dn 14 bm. rano o godz. 6.45 wyszedł ze swego sklepu p. Marcinkowski (ul. Kazimierza). Po 10 minutach wrócił do sklepu (w międzyczasie był w piek. p. Makowskiego). Po powrocie — uprzednio zamknął drzwi na klucz — z przerażeniem stwierdził, że kasa jest pusta W ciągu 10 minut skradziono p. Marcinkowskiemu ok. 100 zł.

Z Pomorza.

Dzień sądny dla Żydów w Brodnicy.

Brodnica. Jak już donosiliśmy, wzorem innych miast rozpoczęło się w Brodnicy **pikietowanie sklepów żydowskich.** Że Żydzi czują się w egzystencji swej zagrożeni, świadczy fakt, iż tak, jak już „Drwęca" swego czasu wyraziła przekonanie, wystawili **kontr-pikiety,** składające się z **otumanionych bezrobotnych i to socjalistów,** którzy dla zachęcenia do kupowania u wrogów Krzyża i polskości demonstracyjnie wchodzą do sklepów żydowskich, wychodząc po chwili z nich, zarazem wychwalając „tanie źródła" nabycia... tandety żydowskiej, chociaż sami **niczego nie nabyli** Żydzi posiadają też „naganiaczy" spośród pepesowców, którzy przywołują ludzi do kupowania u nich. Ostatnio udała się delegacja do władz, przedstawiając całokształt sprawy w zbyt przejaskrawionym świetle. Zapewne na skutek tego zjawił się na ulicach, na których przeprowadzano akcję pikietowania pewien starszy policjant, który polecił nie stać pikietującym przed sklepami (!) oraz zabronił rozdawania ulotek z napisem: „Kupuj tylko u chrześcijanina". Ulotki posiadały nawet **nazwę drukarni.** Na nasze telefoniczne zapytanie kom. pow. PP. otrzymaliśmy odpowiedź, iż kom. pow. PP. żadnych zarządzeń „przeciwdziałających" nie wydała. Również na telefoniczne zapytanie starostwa, jak należy akcję prowadzić (chcieliśmy być w porządku pod każdym względem), odpowiedziano nam, iż Żydzi skarżyli się, że.. „im się krzywda dzieje", że stosuje się akty „odciągania" ludzi od ich sklepów itp.. — słowem chyba „gewałt". Byliśmy naocznymi świadkami, gdy posterunkowy kazał zejść pikietującemu ze stanowiska swego. — Dlaczego? Przecież pikietowanie jest dozwolone.

Smierć na przejeździe kolejowym.

Brodnica. Dn. 13 bm. przed południem miała miejsce krew w żyłach mrożąca katastrofa, która pociągnęła za sobą życie jednej osoby, a nieomal pociągnęła za sobą życie drugiej. Około godz 11.30 zbliżał się do przejazdu kolejowego pomiędzy stacjami Brodnica a Tama Brodzka pociąg towarowy, zdążający w kierunku Tamy Brodzkiej. W tymże czasie nadjechał do przejazdu (który nie jest strzeżony) gosp. Marcin Kędziorski, lat 55, z W Głęboczka pow. brodn. Na wozie prócz wym. znajdowała się 39-letnia Bronisława Dworznik. Dojeżdżając do przejazdu, Kędziorski zatrzymał konia, by odczekać chwili przejazdu pociągu. Koń jego, zazwyczaj spokojny w takich wypadkach, z przyczyn niewyjaśnionych nagle się spłoszył i w chwili nadjechania pociągu gwałtownie wraz z wozem zawrócił w bok, **ciągnąc za sobą wóz dalej w pędzie.** Wskutek tak gwałtownego wstrząsu siedzący na wozie Kędziorski wyrzucony został całą siłą z wozu oraz rzucony o brankard pociągu nadjeżdżającego. **Nieszczęśliwy poniósł śmierć na miejscu,** Dworznikowa zaś odniosła ogólne obrażenia i jak nas informują, życiu jej nie zagraża niebezpieczeństwo. Zwłoki denata oraz kontuzjowaną kobietę przewieziono do szpitala pow. w Brodnicy. Wyświetleniem szczegółów tragicznej śmierci zajmuje się policja. Winę w tym wypadku ponosi sama ofiara, ponieważ nie przedsięwzięła należytych środków ostróżności. Wieść o tragicznym wypadku obiegła około południa miasto, wywołując wśród rolników, znajdujących się w mieście z racji targu, zrozumiałe wrażenie.

Z życia chrześć.—nar. nauczycieli.

Brodnica. Ostatnio odbyło się zebranie Stow. Chrześć—Nar. Naucz. Szkół Powsz., podczas którego wygłosił aktualny referat pt. „Funkcja społeczna szkoły" prezes koła lidzbarskiego, p Radoms i. Wywiązała się ożywiona dyskusja nad podniosłym referatem, Omówiono sprawy organizacyjne, urządzenia opłatka gwiazdkowego, który odbędzie się w dniu 15 stycznia 38 r., kursu metodycznego z nauki religii. Potępiono ohydną napaść p. Ginett Wojnarowiczowej na patriotyczną ludność Pomorza oraz uchwalono rezolucję protestacyjną Również omówiono sprawę dodatku mieszk., gruntu szkolnego i inn.

Samochód w płomieniach.

Brodnica. W garażu przy zamku Anny Wazówny (ul Zamek 4) wybuchł pożar, który mógł się stać wielce groźnym. Autobus linii Brodnica—Toruń, właść. p. Franc. Agaciaka (Toruń, Lubicka 42), po powrocie z kursu wprowadzony został do garażu, gdzie szofer p. Bol. Sobiecki z Brodnicy zajął się czyszczeniem samochodu. Wskutek zmywania motoru, jeszcze nie ostygłego, naftą i poruszenie kablem innych przewodów powstało spięcie, które spowodowało znów powstanie ognia. Dzięki przytomności umysłu obsługi po wypchnięciu samochodu z garażu, zajęto się gaszeniem płomieni. Niektóre części zostały poważnie uszkodzone. Powstałe szkody obliczają na 2500 zł.

Kradzież roweru.

Brodnica. Na szkodę właśc. fabryki czapek p. Ciecierskiego skradziono z podwórza przy ul. Kamionka 1 rower męski. Dochodzenia prowadzi policja.

Napad w powiecie brodnickim.

Brodnica. Na ścieżce, prowadzącej z Radoszek w kierunku Miesiączkowa pow. brodn. miał miejsce napad rabunkowy. Około godz. 16,45 już w czasie mroku w okolicy lasu napadł na powracającą ze stacji Radoszki, idącą w kierunku Miesiączkowa, Wilhelminę Schielke, nieznany sprawca, który zabrał jej torebkę, w której znajdowały się rozmaite towary kolonialne damską torebkę z zawartością około 100 zł. oraz inne drobne rzeczy. Zawiadomionano zuchwałym napadzie Policja, wszczęła natychmiast energiczne dochodzenia. Urządziwszy za zbrodniarzem pościg, ujęła go wkrótce. Napastnikiem okazał się około 20 lat liczący rob. Jadamski Franc. ze Swiecia, pow. brodnicki, który w toku dochodzeń przyznał się do napadu rabunkowego. Jadamskiego pod silną eskortą policji odstawiono do więzienia karno-śledczego w Brodnicy.

Zebranie Str. Narod.

Grodziczno. — Zebranie miejscowego koła Stron. Narod. odbędzie się w niedzielę, dnia 19 bm. w lokalu p. Januszewskiego. Przybycie wszystkich członków konieczne.

Zarząd.

RUCH TOWARZYSTW.

Spiewy Chóru Kościelnego

odbywać się będą odtąd we wtorki, środy i piątki każdego tygodnia o godz. 20 (8 wiecz.) w salce parafialnej.

Ks. Tadeusz Jasiński.

Nowe Miasto. Miesięczne zebranie „Stowarzyszenia Chrześcijańsko-Narodowego Nauczycielstwa Szkół Powsz. w Polsce" — Koło Nowe Miasto Lub. odbędzie w sobotę, dnia 18 grudnia br. o godz. 15 tej na sali Hotelu Centralnego w Nowym Mieście Lub.

Osobnych uwiadomień nie wysyła się. Zarząd.

Komunikat Stow. Właścicieli Nieruchomości w Nowym Mieście Lub.

Zarząd komunikuje niniejszym swoim członkom, że miesięczne zebranie w dniu 19 bm. **nie odbędzie się** z powodu „Złotej Niedzieli" oraz odpustu św. Tomasza. O terminie następnego zebrania członków zawiadomimy za pomocą prasy i kurendy. Zarząd.

Towarzystwo Śpiewu Harmonia.

Szan. członkom podaje się do wiadomości, że następne lekcje śpiewu odbędą się dopiero po zabawie karnawałowej.

Zarząd.

NADESŁANE.

Nawet pogrzebowi odmawiają furmanki.

Jamielnik Pom. Onegdaj zmarła śp. Sątowska; pogrzeb miał się odbyć w dniu 13 bm. Jej siostrzenica zamówiła furmankę u p. G. Otóż ten w dzień pogrzebu, w ostatniej godzinie odmówił furmanki, mówiąc, że koni nie da, bo mu się pozabijają. Zawiedziona siostrzenica udała się z prośbą o furmankę do sąsiada p. T. Ten znów odmówił furmanki, przypominając jej, że jak ona nie słyszała jego namowy, żeby przysięgała za nim o rzeczach, o których ona nic nie wiedziała, ani słyszała, — tak on teraz nie słyszy jej próśb o udzielenie jej furmanki. Zaznacza się, że to działo się w ostatniej godzinie przed pogrzebem, a do kościoła jest 7 kilometrów.

Uchwały zgromadz. Biskupów Polski.

Biskupi Polski, zebrani na konferencji w Warszawie, wysłali dekret promulgacyjny, obwieszczający, że uchwały zgromadz. Biskupów polskich wejdą w życie za 6 miesięcy.

Wielka katastrofa kolejowa. — 1 zabity, 8 ciężko rannych.

Wielka katastrofa kolejowa wydarzyła się w środę o godz. 4 rano na stacji Łaskoszew, znajdującej się 73 km. od Warszawy na szlaku dęblińskim. Na skutek mgły zderzyły się tam 2 pociągi: przyspieszony towarowy z osobowym. Wskutek zderzenia zabity został hamulcowy pociągu towarowego Kołodziej. Ciężko rannych jest 8 osób, lekko 4 osoby.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Płacono w złotych kg za 100

	Poznań, 16. 12.	Bydgoszcz, 15. 12.
Żyto nowe	21.25— 21.50	22,00— 22.25
Pszenica	26.25— 26 75	27 00— 27.25
Jęczmień	19.00— 19 25	18 00— 18.25
Owies	20.[illegible]0— 21.00	20.00— 20.25
Mąka żytnia 65 proc.	28.75— 29.75	31.25— 31 75
Mąka pszenna 65 proc.	40.00— 40.50	41.00— 42 50
Otręby żytnie	14 75— 15.50	15.25— 15,50
Otręby pszenne grube	16.25— 16.50	16.25— 16.75
Otręby jęczmienne	15.00— 16.00	15.50— 16 00
Siemie lniane	49.00— 52.00	45.00— 48.00
Rzepak zimowy	54 00— 56.00	55.00— 57.00
Łubin żółty	13.75— 14.75	14.75— 14.50
Łubin niebieski	12.75— 13 25	13.00— 13 50
Mak niebieski	74.00— 77.00	75 00— 80 00
Gorczyca	34.00— 36.00	33.00— 37.00
Groch Viktoria	24.00— 26.00	24 00— 26.00
Groch Folgera	23.50— 25.00	23.50— 25.50

GIEŁDA WARSZAWSKA

Dolar 5.27⅞; frank francuski 17.93; frank szwajcarski 121.55 funt szterling 26.37; marka niemiecka 113.00; korona czeska 18.54; szyling austriacki 99.00; gulden gdański 100.00.

Za redakcję odpowiedzialny: Władysław Rau w Nowym Mieście.
Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

NASZ PRZYJACIEL

DODATEK ŚWIĄTECZNY

Na niedzielę IV. Adwentu.

EWANGELIA,

napisana uśw Łukasza rozdz. III. w. 1—6.

Roku piętnastego panowania Tyberiusza cesarza, gdy Pontski Piłat rządził żydowską ziemią, a Herod Tetrarchą Galilejskim, a Filip brat jego Tetrarchą Iturejskim i Trachonickiej krainy, a Lizaniasz Abilenskim Tetrarchą, za najwyższych kapłanów Annasza i Kajfasza stało się słowo Pańskie do Jana, Zachariaszowego syna na puszczy. I przyszedł do wszystkiej krainy Jordanu, opowiadając chrzest pokuty na odpuszczenie grzechów; jako jest napisano w księgach mów Izajasza proroka: „Głos wołającego na puszczy: gotujcie drogę Pańską, czyńcie proste ścieżki jego! Wszelka dolina będzie napełniona, a wszelka góra i pagórek poniżon będzie i krzywe miejsca będą proste, a ostre drogami gładkimi. I ogląda wszelkie ciało zbawienie Boże“.

Bliski już jest Pan.

Bliski jest Pan! Już rozpoczynamy ostatni tydzień adwentu, za dni kilka zabłyśnie Gwiazda betleemska, by zwiastować nam Narodzenie się Dzieciątka Bożego. Krótki już tylko czas dzieli nas jeszcze od tej chwili, gdy chóry aniołów śpiewać będą nad stajenką betlejemską: „Chwała Bogu na wysokości...“, a po kościołach rozlegnie się radosna nuta „Wśród nocnej ciszy“.

A Kościół św., w trosce o swe dzieci, teraz jeszcze, gdy już zdala rozchodzić się zaczyna mgła nocy adwentowej, wzywa lud do pokuty, do przygotowania drogi Pańskiej. W Ewangelii św. ostatniej niedzieli adwentowej przedstawia nam Kościół św. Jana Chrzciciela, który posłany od Boga, stoi na pograniczu Starego i Nowego Testamentu jako reprezentant wszystkich proroków St. Test., wskazujących na przyjść mającego Mesjasza. I jak św. Jan Chrzciciel głosił pokutę, by gotować drogi Pańskie, tak też i Kościół św., zwłaszcza w tych dniach, wzywa wiernych do Pokuty, głosi konieczność oczyszczenia się ze złości serca, jeśli godnymi siać się chcemy przyjścia Dzieciątka Bożego. A ktoby z nas nie chciał być godnym przyjścia tej Światłości Świata, ktoby z nas nie chciał dzień ten obchodzić z sercem, pełnym radości Chrystusowej, wesela niebieskiego?

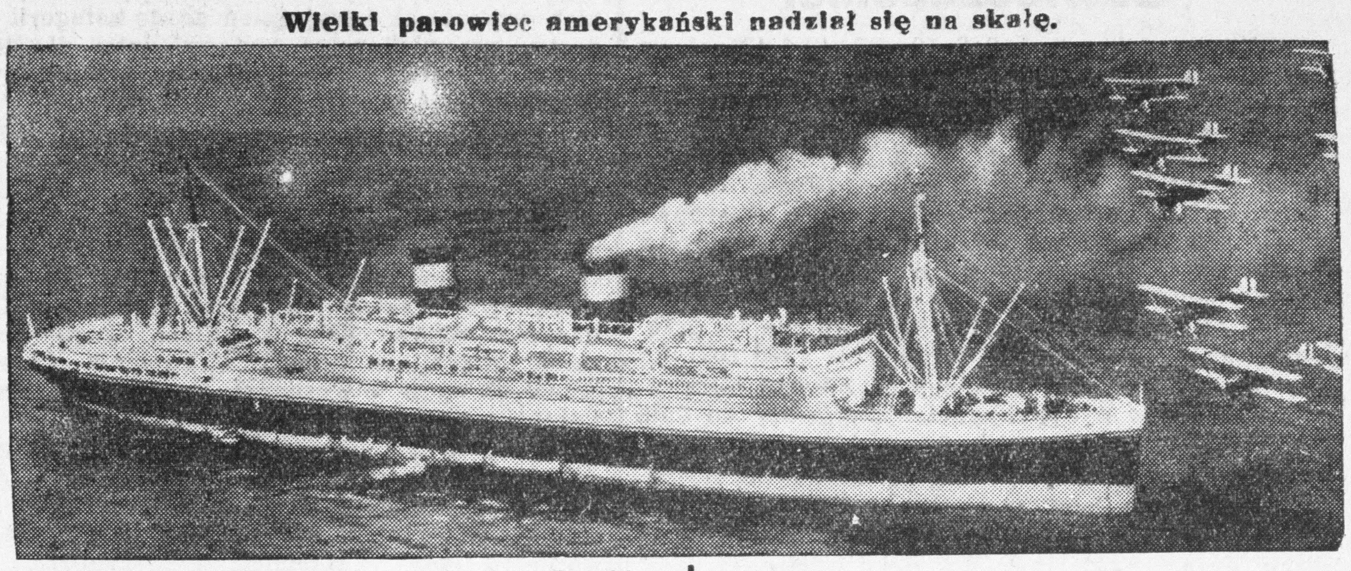
10.000 dolarów za jedno ucho...

W Meksyku jeden ze znanych lekarzy, dr. Giorgio Ochoa, odbywał gwałtowną dysputę z jednym ze swych kolegów. Dysputa ta przybierała coraz ostrzejszą formę, aż w pewnym momencie przeciwnik dra Ochoa wydobył z kieszeni duży scyzoryk i obciął swemu koledze ucho.

Ranny lekarz udał się natychmiast do jednego ze szpitali, prosząc o dokonanie u niego transplantacji ucha.

W celu zdobycia jakiegoś zdrowego ucha, które zastąpiłoby mu własne, odcięte, dr. Giorgio Ochoa dał ogłoszenie do gazet, przyrzekając 10 tys. dolarów temu, kto gotów ofiarować mu swoje ucho. Na anons ten zgłosiło się wielu ubogich ludzi, gotowych do poniesienia ofiary z ucha za tak ponętną cenę. Ku rozpaczy dra Ochoa policja sprzeciwiła się jednak temu przetargowi.

Wielki parowiec amerykański nadział się na skałę.

Wielki parowiec transoceaniczny „President Hoover“, pojemności 21.900 tonn, wjechał na skałę u brzegów małej wysepki, niedaleko Formozy. Japoński krążownik wziął na swój pokład 200 ludzi z pośród pasażerów i załogi parowca, reszta rozbitków znalazła tymczasowe schronienie na wyspie Hoishoto, niedaleko Formozy.

Wszelkie próby uwolnienia parowca, który nadział się na skałę, zawiodły. Uszkodzenie parowca powiększa się i zachodzi obawa, że statek rozleci się w czasie odpływu. „President Hoover“ został zbudowany dopiero przed kilku laty kosztem 7 miljonów dolarów.

Wzrost przestępczości wśród dzieci na Pomorzu.

Toruń. Na terenie Pomorza w okresie od maja do października włącznie przytrzymano 609 małoletnich (w wieku od 6 do 16-tu lat) za przestępstwa i wykroczenia. Na czoło wysunęły się kradzieże (273), żebractwo i włóczęgostwo (167), innych przytrzymano za paserstwo, szalbierstwo, uprawianie nierządu, ucieczki, uprawianie gier hazardowych, udział w bójkach itp. Najwięcej zatrzymano w Gdyni (287), następnie w Toruniu. (82).

Znalazł skarb w żołądku zdechłego strusia.

Wyjątkowo szczęśliwy wypadek spotkał biednego Johna Drakena z Oranie (Południowa Afryka).

Pewnego dnia towarzystwo, złożone z Anglików, wybrało się na polowanie na strusie i zaangażowało Drakona w charakterze pomocnika kucharza.

Raz po obiedzie, kiedy całe towarzystwo oddawało się drzemce, Draken niedaleko od obozowiska znalazł martwego strusia. Schylił się, aby zabrać kilka strusich piór, celem sprzedania ich w Oranie. Wtem zobaczył, że struś ma korpus rozdarty, widocznie uderzeniem łapy jakiegoś dzikiego zwierza, a we wnętrznościach, które wypłynęły na wierzch, widać jakieś kamienie, wyjął jeden z kamieni i poznał, że jest to dość duży djament.

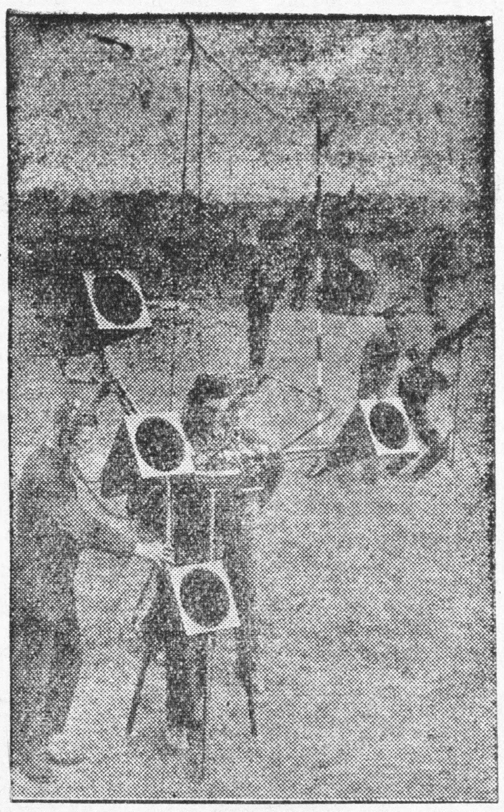
Dzięki znalezionym takim dziwnym przypadkiem kamieniom stał się bogaczem.

Kradzież 2 000.000 dol. z samochodu w Nowym Jorku.

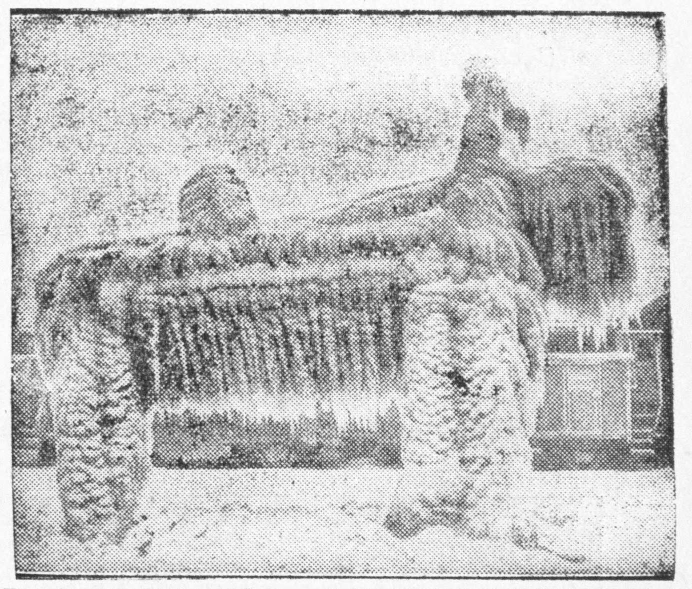
Nowy Jork. Z samochodu pocztowego, którym około godz. 21.30 przewożono z głównej poczty do portu przesyłki pocztowe, zginęły w tajemniczy sposób 4 wielkie worki pieniężne wartości około 2 milionów dolarów. Samochód zatrzymał się w drodze 2 razy.

Policja stwierdziła, że drzwiczki wozu nie zostały wyłamane, lecz były otworzone za pomocą podrobionego klucza.

Następnego dnia jeden z rybaków na rzece Hudson znalazł wielki worek, w którym znajdowało się 14 małych, pustych woreczków pocztowych. Policja wszczęła dochodzenia.

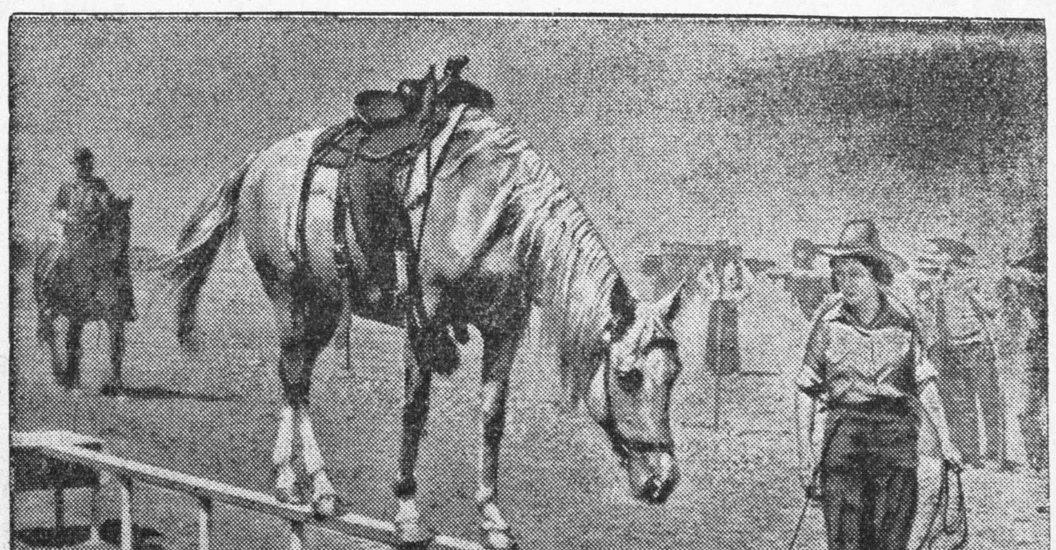
Angielskie aparaty podsłuchowe podczas ćwiczeń lotniczych w Londynie zdały dobrze swój egzamin.

Tak fantastyczny widok przedstawia obmarznięta pompa kolejowa w Joenkoeping (Szwecja).

Rodzeństwo Göckelmann w Niemczech (4 siostry i 3 braci) liczy razem 527 lat.

Córka pewnego hodowcy koni z Kalifornii nauczyła swego konia takiej sztuczki.

Izba Skarbowa w Grudziądzu

Obwieszczenie.

Na zasadzie art. 1, 6, 8, 10—35, 42 i 43 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym w brzmieniu obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 30 maja 1936 r. (Dz. U. R. P. nr. 46 poz. 339) oraz art. art. 11, 68 § 1, 178 i 192 ordynacji podatkowej z dnia 15 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. nr. 14 poz. 134 z 1936 r.) Izba Skarbowa w Grudziądzu wzywa właścicieli przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych oraz wykonywujących zajęcia przemysłowe w okręgu Izby Skarbowej w Grudziądzu do wykupienia świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych na 1938 rok.

Świadectwa przemysłowe oraz karty rejestracyjne powinny być wykupione najpóźniej do dnia 31 grudnia rb.

Świadectwa przemysłowe wydawane są, poczynając od dnia 2 listopada 1937 r., we właściwych Kasach Urzędów Skarbowych od godz. 9—13 codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt, na podstawie należycie wypełnionych deklaracyj. Blankiety deklaracyj otrzymać można bezpłatnie w Urzędach Skarbowych. W razie wątpliwości, wszelkich wskazówek i wyjaśnień co do kategorii świadectwa przemysłowego, odpowiedniej dla danego przedsiębiorstwa lub zajęcia przemysłowego, udzielają właściwe Urzędy Skarbowe.

Podatnicy ponoszą całkowitą odpowiedzialność za wykupienie niewłaściwego świadectwa przemysłowego, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Izba Skarbowa wzywa zainteresowanych do bezzwłocznego wykupywania świadectw przemysłowych i nieodkładania wykupna tychże na dnie ostatnie, a to celem uniknięcia natłoku w Kasach Urzędów Skarbowych, skutkiem czego powstać może nawet niemożność wykupienia świadectw przemysłowych w wyznaczonym terminie, który w żadnym razie nie będzie przedłużony.

Ceny świadectw przemysłowych na rok 1938 wraz z dodatkiem 15 proc. do podatku państwowego oraz z dodatkami na rzecz związków samorządowych, szkół zawodowych, tudzież Izb Handlowo-Przemysłowej i Rzemieślniczej wynoszą:

Dla przedsiębiorstw handlowych.

Kategoria		We wszyst miejscowościach zasadnicza	We wszyst miejscowościach z dodatk.	w Warszawie zasadnicza	w Warszawie z dodatkiem	W miejscowościach klasy I zasadnicza	I z dodatk.	II zasadnicza	II z dodatk.	III zasadnicza	III z dodatk.	IV zasadnicza	IV z dodatk.
		ZŁOTYCH											
I	Dla zakł. han	2000	3.700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II	„	—	—	400	740	330	610 50	270	499 50	200	370	130	240,50
III	„	—	—	80	148	65	120,25	50	92 50	40	74	25	46.25
IVa	„	—	—	30	55 50	25	46.25	20	37	15	27.75	10	18 50
Va	dla han. rozw	50	92 50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vb	„ „ roznoś	15	27 75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

B. Dla przedsiębiorstw przemysłowych

Kategoria		We wszyst miejscowościach zasadnicza	We wszyst miejscowościach z dodatk.	w Warszawie zasadnicza	w Warszawie z dodatkiem	I zasadnicza	I z dodatk.	II zasadnicza	II z dodatk.	III zasadnicza	III z dodatk.	IV zasadnicza	IV z dodatk.
I	Dla przed' prz.	6000	11.100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II	„	4000	7 400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III	„	2000	3 700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
IV	„	600	1.110	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
V	„	200	370	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
VI	„	—	—	120	222	100	85	80	148	60	111	40	74
VII	„	—	—	60	111	50	92.50	40	74	30	55 50	20	37
VIII	„	—	—	15	27 75	12	22.20	10	18.50	6	11 10	4	7 40

C. Dla handlu jarmarcznego

	Dla handlu hurtowego zasadnicza	Dla handlu hurtowego z dodatk.	Dla handlu detal. zasadnicza	Dla handlu detal. z dodatk.
	ZŁOTYCH			
Na jarmarkach, trwających ponad 21 dni	250	462,50	70	129.50
„ „ „ „ 7 „ do 21 dni	125	231,25	35	64 75
„ „ „ „ 3 „ do 7 dni	100	185	25	46.25

Kategoria	Oznaczenie zajęcia przemysłowego	Cena świadectw zasadnicza (w złotych)	Cena świadectw z dodatkami (w złotych)
I	Ekspedytorzy, nie utrzymujący oddzielnych biur i pomocników handlowych, lecz trudniący się osobiście z polecenia osób trzecich cleniem w urzędach celnych towarów, wysłanych za granice lub otrzymywanych z zagranicy.		
	1. Przy urzędach celnych, znajdujących się przy głównych liniach kolei żelaznych . .	400	740,—
	2. Przy urzędach celnych, znajdujących się przy bocznych liniach kolei żelaznych . .	300	555,—
	3. Przy urzędach celnych, nie położonych przy liniach kolejowych	250	462,50
II	a) Pośrednicy giełdowi (maklerzy):		
	1. Na giełdzie warszawskiej	400	740,—
	2. Na innych giełdach	250	462,50
	b) Wszelkiego rodzaju in. pośrednicy handl.:		
	1. W Warszawie i w miejscowościach I kl.	150	277,50
	2. W miejscowościach II kl.	100	185,—
	3. W miejscowościach III i IV kl.	30	55,50
III	Inspektorzy i ajenci przedsięciorstw ubezpieczeniowych, przewozowych oraz instytucyj kredytowych, o ile prowadzą operacje bez utrzymywania biur:		
	1. W Warszawie i miejscowościach I kl. . .	50	92,50
	2. W miejscowościach II kl.	40	74,—
	3. W miejscowościach III i IV kl.	20	37,—
IV	Pomocnicy podróżujący (komiwojażerowie) . .	100	185,—

Cena zasadnicza karty rejestracyjnej 10 zł, z dodatkami 18,50 zł.

Winni prowadzenia przedsiębiorstw po dniu 31 grudnia rb. bez świadectw przemysłowych lub na podstawie nieodpowiednich świadectw przemysłowych ulegną karze w myśl art. 178 ordynacji podatkowej (Dz. U. R. P. z 1936 r. nr. 14 poz. 134, który głosi:

§ 1. Kto prowadzi przedsiębiorstwo lub wykonywa zajęcie bez świadectwa przemysłowego lub na podstawie świadectwa przemysłowego niższej ceny od tej, która się ustawowo należała, — podlega karze grzywny do wysokości trzykrotnej należności za świadectwo lub trzykrotnej różnicy między ceną właściwego i ceną posiadanego świadectwa.

§. 2. Kto utrzymuje skład bez karty rejestracyjnej — podlega karze grzywny do trzykrotnej należności za kartę rejestracyjną. Ponadto w myśl przepisu art. 192 wyżej powołanej ordynacji podatkowej, przedsiębiorstwa prowadzone bez świadectwa przemysłowego mogą ulec zamknięciu.

Grudziądz, dnia 30 października 1937 r.

Dyrektor Izby Skarbowej
(—) Namysłowski.

W Jugosławii odsłonięto pomnik króla Piotra I.

Chleb dla Polaków.

W Łomży, woj. białostockie (33 tys. mieszk.) potrzebne są: hurtownia spożywczo-kolonialna, hurtownia galanteryjno-bławatna, wspólnik z kapitałem 4 000 zł do hurtowni skór b. dobrze prosperującej, skład farb, lakierów, tapet itp, skład szkła, ramek itp. oraz szklarz.

W mieście woj. kieleckiego (17 000 mieszk) potrzebne są: drukarnia, skład skór, skład żelaza, skład z naczyniami kuchennymi, szkła i porcelany, skład rowerów, aparatów radiowych i części elektrotechnicznych, skład konfekcji, hurtownia kolonialno spożywcza, cholewkarz, rymarz.

W mieście wojewódzkim (250 tys mieszk) brak zupełnie następujących hurtowni katolickich: papieru i przyborów piśmiennych, śledzi, żelaza budowlanego, szkła, fajansów, naczyń emaliowanych, dodatków krawieckich, knotów do lamp, galanterii, sznurowadeł do butów.

W mieście woj. lubelskiego (10 tys mieszk.) potrzebne są koniecznie: drogeria, skład materiałów opałowych, pędnych i smarów, skład żelaza i wyrobów żelaznych, skład skór i dodatków szewskich i rymarskich, hurtownia spożywczo-kolonialna, skład galanterii i bławatów, skład obuwia, skup jaj, ryb, drobiu, pakuł i owocu, czapnik, kamasznik, blacharz, zegarmistrz, rymarz-tapicer, dobry krawiec damski, fabryka wody sodowej, lekarz, dentysta i akuszerka. Okolica bogata, liczne jarmarki.

W mieście woj. łódzkiego (52 tys. mieszkańców) potrzebne są: skład skór szewskich i rymarskich, skład farb, pokostów i lakierów, skład konfekcji męskiej, damskiej i dziecięcej, skład drzewa budowlanego, ciesielskiego i stolarskiego, skład futer, hurtowy skład papieru, hurtowy skład szkła okiennego i galanteryjnego, skup szmelcu metalowego, gałganów itp., hurtownia nici, bawełny, tasiemek itp., hurtownia owoców południowych, skład żelaza, skład wapna, hurtowy skup jaj, skup skórek zajęczych i innych, skład z dodatkami krawieckimi, tokarz drzewny, szczotkarz, kamasznik-cholewkarz, czapnik, technik dentystyczny, kuśnierz. Lokale są wolne.

W mieście woj. nowogródzkiego (20 tys. mieszk.) potrzebne są: skład powrozów i dykty, skład obuwia, skład galanterii szklanej, porcelany i szkła do okien, skład żelaza i naczyń kuchennych, księgarnia, skład czapek i kapeluszy, skład skór futerkowych, mleczarnia, drogeria, skład radiowy i elektryczny, skład manufaktury, skład rowerów, hurtownia kolonialno-spożywcza, czapnik wojskowy i cywilny, krawiec wojskowy i cywilny, krawiec damski, dwóch kamaszników, introligator, pralnia chemiczna i dla bielizny, garbarnia, skład nafty, benzyny i części samochodowych, hotel, rymarz, skup jaj, włosia, trzciny, lnu i pakuł, skład mięsa wołowego, dobry gazeciarz do rozpowszechniania pism czysto chrześcijańskich i antyżydowskich. Lokale są.

W Częstochowie poszukuje się wspólnika do prowadzenia fabryki mydła z kapitałem około 10 tys. zł, o ile nie jest fachowiec; natomiast fachowiec może być z mniejszym kapitałem od 5 tys. zł. Fabryka jest urządzona wzorowo. Zbyt towarów zapewniony, klientela wyrobiona.

Poszukuje się starego urządzenia kompletnego do fabryki wody sodowej.

W mieście na Pomorzu (4 tys mieszk.) piękne jeziora i lasy w najlepszym położeniu, narożnik rynku, jest do nabycia hotel i restauracja wraz z nowo wybudowaną salą, jedyną na miejscu, 9 pokojów gościnnych, 4 pokoje restauracyjne, mała salka do zebrań, prywatne mieszkanie 4-pokojowe, mieszkanie dla lokatora 4 pokoje i kuchnia, wodociąg i kanalizacja, centralne ogrzewanie, ogród owocowy it.d. jest na sprzedaż. Egzystencja pewna.

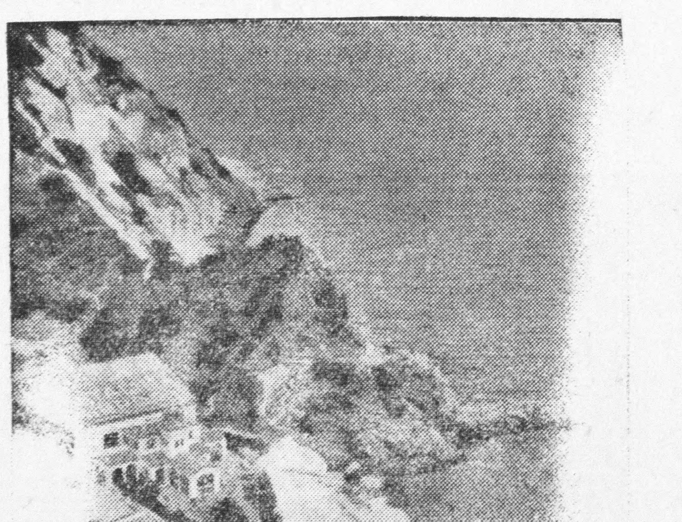
W Mszanie Dolnej, woj. krakowskie (6 tys. mieszk.) jest odpowiedni lokal wolny na skład żelaza albo też rowery, radia it.p.

W mieście woj. kieleckiego (33 tys. mieszk.) potrzebne są: skład zboża na większą skalę; kupiec na 2 tys. par butów dziennie, który mógłby otworzyć dwa sklepy ze skórą, by odebrać kilku Żydom piękny interes; czapnik.

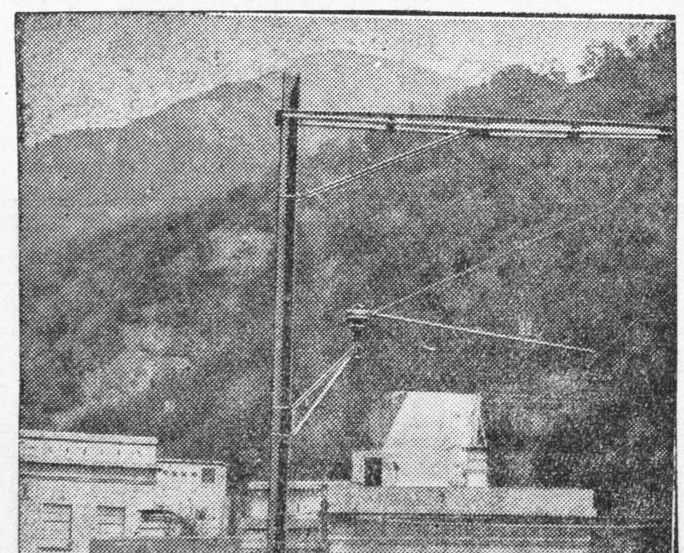
W mieście wschodniej Małopolski potrzebne są: skład żelaza, skład galanterii i skład bławatów. Miasto liczy 9 tys. mieszk, a powiat 16 tysięcy gospodarzy.

Do Małopolski potrzebny jest członek SN na dyrektora handlowego z branży kolonialnej, dobry fachowiec. Zgłoszenia tylko zaopiniowane przez miejscowe koło SN. Sprawa pilna.

Informacyj udziela Wydział Gospodarczy przy Zarządzie Okręgowym Stronnictwa Narodowego w Poznaniu ul. św. Marcina 65, m. 9 od 10—14. Tytułem kosztów manipulacyjnych prosimy załączać do listów 1 zł w znaczkach poczt.

Na Santa Catilina w Kalifornii mieści się najmniejsze lotnisko na świecie. Przeznaczone jest dla wodnopłatowców, które swobodnie lądują na bezkresnym oceanie, a przy pomocy specjalnych urządzeń przenosi się je z wody do hangaru i z powrotem.

Obok simplońskiego tunelu kolejowego zostanie wybudowany tunel dla ruchu samochodowego. Na zdjęciu widok na obydwa tunele ze strony północnej.

Nowe odznaczenie.

Warszawa. Na posiedzeniu komisji prawniczej Sejmu omawiano rządowy projekt medalu za zasługi w pracy państwowej. Odznaczenie to miałoby otrzymać około 200 tys. funkcjonariuszów służby państwowej. Po referacie uzasadniać celowość tego medalu ma premier Składkowski.

Streszczenie okólnika Min. Skarbu

w sprawie ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych na rok 1938.

Do punktu V 2 Sprawozdania Centrali za m-c listopad rb. poniżej podajemy streszczenie odnośnego okólnika Ministerstwa Skarbu:

Ministerstwo Skarbu, podobnie jak w roku ubiegłym, wydało okólnikiem z dnia 26 listopada rb. L. D. V. 39640-4 37 zarządzenie, przewidujące szereg ulg, przysługujących płatnikom przy nabywaniu świadectw przemysłowych na r. 1938. Zakres tegorocznych ulg, zarówno udzielonych z urzędu jak i możliwych do uzyskania przez płatników w drodze wnoszenia indywidualnych podań do władz skarbowych, uległ dość znacznemu rozszerzeniu w stosunku do ulg zeszłorocznych.

Jeżeli chodzi o handel towarowy, należy przede wszystkim podkreślić, iż omawiany okólnik wprowadził nową znaczną ulgę dla przedsiębiorstw handlowych, zaliczanych w myśl taryfy, załączonej do ustawy o państwowym podatku przemysłowym **do kategorii II przedsiębiorstw handlowych.** Otóż przedsiębiorstwa takie mogą być prowadzone przez cały rok 1938 na podstawie półrocznego (za cenę półrocznego) świadectwa przemysłowego kategorii II, jeżeli wysokość ustalonych przez władze skarbowe **za rok 1936 obrotów nie przekracza w stosunku całorocznym kwoty zł 100.000** (część I punkt 3 lit. a okólnika).

Ponadto utrzymane zostały nadal dotychczasowe ulgi z urzędu, polegające na możności prowadzenia:

1. **przedsiębiorstwa handlu towarowego kategorii** II na podstawie świadectwa przemysłowego kategorii III przy obrocie za rok 1936 nieprzekraczającym sumy zł 50.000.

2. przedsiębiorstwa handlowego, zaliczonego w myśl ustawy do kategorii III na podstawie świadectwa przemysłowego kategorii IV — przy obrocie do zł 15.000 oraz

3. przedsiębiorstwa zaliczonego w myśl ustawy do kategorii III lub IV — na podstawie półrocznego (za cenę półrocznego) świadectwa przemysłowego kategorii IV przy obrocie nieprzekraczającym za rok 1936 sumy zł 5 000.

W tych przedsiębiorstwach, które sprzedają towary, podlegające scalonemu podatkowi przemysłowemu (cukier, wina, wódki, drożdże, ocet, cement itd.), za obrót stanowiący podstawę do korzystania z ulg uważa się ogólny przychód brutto za rok 1936, osiągnięty ze sprzedaży artykułów, zarówno podlegających jak i niepodlegających scalonemu podatkowi. W przedsiębiorstwach, które prowadzą sprzedaż wyrobów Państwowego Monopolu Tytoniowego i Spirytusowego oraz w hurtowniach Monopolu Solnego za obrót przyjmuje się sumę osiągniętej prowizji.

Natomiast dla przedsiębiorstw, opłacających w latach 1936 i 1937 podatek przemysłowy od obrotu w postaci ryczałtu, przy zaszeregowaniu do poszczególnych grup obrotów (według tabeli zawartej w okólniku), przewidziana jest dodatkowa ulga; polega ona na tym, że przy zaszeregowaniu tych przedsiębiorstw do określonych w tabeli grup obrotów nie będzie się brało pod uwagę obrotów, osiągniętych ze sprzedaży artykułów podlegających scalonemu podatkowi.

Więc naprzykład:

Przedsiębiorstwo handlowe kategorii III, które opłacało w latach 1936 i 1937 „ryczałt" według 13 grupy, do której przywiązana jest roczna kwota zryczałtowanego podatku w wysokości zł 210, zostanie zaszeregowane do odpowiadającej tej grupie sumie obrotu, wynoszącej zł 14.000. Przedsiębiorstwo takie będzie mogło być zatem prowadzone w r. 1938 na podstawie świadectwa przemysłowego kategorii IV, pomimo, że jeszcze ze sprzedaży towarów, podlegających scalonemu podatkowi przemysłowemu, osiągnęło w r. 1936 — zł 4.000, czyli łącznie dokonało obrotu na ogólną sumę zł 18.000, (14.000 + 4 000).

Należy jednakże zaznaczyć, iż w myśl postanowień omawianego okólnika ulgi z urzędu przysługują jedynie tym przedsiębiorstwom, którym nakazy płatnicze na podatek przemysłowy od obrotu za r. 1936 zostały doręczone przed dniem 31 grudnia 1937 r. W przeciwnym razie ulga z urzędu nie przysługuje i może być udzielona jedynie na skutek indywidualnego podania płatnika.

Poza ulgami, przysługującymi z urzędu, płatnicy mają możność uzyskania jeszcze szerszych ulg indywidualnych na wniesione w terminie podania do właściwych urzędów skarbowych.

Termin do wnoszenia podań (opłata stemplowa zł. 3.— plus 10 proc. dodatek) o ulgi indywidualne dla przedsiębiorstw istniejących w roku bieżącym został wyznaczony do dnia 31 grudnia 1937 r. Należy pamiętać, że podania, złożone po tym terminie, nie będą rozpatrywane.

O ile zaś chodzi o przedsiębiorstwa uruchomione w roku 1938 lub wykonywane sezonowo w tym roku, podania o ulgi winny być wnoszone w terminie do dni 14 po uruchomieniu przedsiębiorstwa.

Doniosłym jest zarządzenie Ministerstwa Skarbu, że złożone w terminie podania powinny być rozpatrzone przez władze skarbowe w ściśle określonym okresie czasu. Mianowicie postanowienia izb skarbowych na wniesione do dnia 31 grudnia 1937 r. podania o ulgi winny być wydane i doręczone płatnikom w terminie do dnia 1 marca 1938 r. Postanowienia zaś urzędów skarbowych na wniesione do dnia 31 grudnia 1937 r. podania o ulgi — w terminie do dnia 1 kwietnia 1938 r. Natomiast na podania o ulgi dla przedsiębiorstw, uruchomionych w roku 1938. izby skarbowe powinny wydać postanowienia i doręczyć je płatnikom w terminie 10 tygodni od daty złożenia podania, natomiast urzędy skarbowe — w terminie 8 tygodni od daty złożenia podania.

O ile postanowienie w zakreślonych terminach nie zostanie wydane i płatnikowi doręczone, to wyrażoną w podaniu prośbę uważać się będzie za całkowicie, względnie częściowo uwzględnioną.

Katastrofa autobusowa. — 25 rannych pod Garwolinem.

W niedzielę wieczorem wydarzyła się na szosie lubelskiej pod Garwolinem katastrofa autobusowa.

Z Lublina jechał do Warszawy autebus. Szofer chcąc wjechać pod stromą górę zwiększył szybkość. Droga była jednak oślizgła i autobus zaczął staczać się w tył, aż w końcu przerócił się i zatarasował drogę. 25 osób zostało rannych.

W Ameryce „wynaleziono" szczotkę do zębów, poruszaną elektrycznością. Można więc odrazu czyścić zęby i golić się.

KĄCIK RADIOWY

Audycje Polskiego Radia w Warszawie.

Sobota, 18 XII. 6.15 Audycja poranna. 11.15 Audycja dla szkół 15.45 Słuch. dla dzieci „Generalna próba szopki". 16.15 Koncert popularny. 17.00 Mody i uroszczenia pań rzymskich — fel. 17.15 Koncert solistów. 18.15 Płyty. 18.35 Audycja dla wsi. 19.00 Audycja dla Polaków zagranicą. 20.00 Koncert. 21.45 Dobij — skecz. 22 00 Muzyka tan.

Niedziela, 19. XII. 8.00 Audycja poranna. 9 00 Nabożeństwo z kościoła paraf. w Sierpcu. 12.03 Poranek symf. (tr. z Poznania). 13.10 Smocza jaskinia — fragm. z powieści „Straszny Dziadunio" — Rodziewiczówny. 13.30 Muzyka obiadowa ze Lwowa. 14.00 I audycja Wielkiego Konkursu Zimowego: Przedstawiamy spaekerów. 14 45 Audycja dla wsi. 15.45 Audycja dla dzieci. 16.05 Koncert kameralny. 17 00 Podwieczorek przy mikrofonie. 19.00 Słuch. Nicolo Paganini. 19.50 Utwory Nowowiejskiego — koncert z Torunia. 21.15 Kukułka wileńska. 22.00 Recital śpiew. 22.25 Koncert.

Poniedziałek, 20 XII. 6.15 Audycja ranna. 11.15 Audycja dla szkół. 11.40 Od warsztatu do warsztatu. 15.45 Z pieśnią po kraju (tr. ze Lwowa) 16.15 Trio salonowe PR. 17.00 Gigantyczny teleskop — odczyt. 17.15 Koncert chóru bułgarskiego. 18.10 Płyty. 18.35 Audycja dla wsi. 19.00 Audycja żołnierska. 19.30 Dyskutujmy: Matka i córka. 20.00 Wiedeń stary i młody — koncert rozrywkowy. 22.00 Arcydzieła muzyki symf. — V audycja.

Program Polskiego Radia S. A. Rozgłośnia Pomorska w Toruniu.

Fala 304,3 m. 986 Kc. 16—24 Kw.

Sobota, 18 XII. 11.40, 13 00, 23.00 Płyty. 14.00 Wiad. sport. i parę informacyj 18.15 Audycja słowno-muzyczna. 18.50 Pogad. społ. 18 55 Wiad sport. z Pomorza.

Niedziela, 19 XII. 8 30 9 00 Tr. nabożeństwa z kościoła paraf w Sierpcu (poprzednio reportaż z Sierpca). Po nabożeństwie ok. godz. 10.30 Płyty. 13.00 Z Pomorskiej Półki Książkowej 14 45 Audycja dla wsi 1. Przegląd rynków produktów rolnych, 2. Płyty, 3. Aktualna pogad. roln, 4. Tr. z Wystawy Radiowej w Sierpcu (9—15.20. 15 45 a) Stare serce — recytacja, b) Płyty. 19.40 Na Boże Narodzenie — koncert Pom. Tow. Muz. 20.35 Wiad. sport. z Pomorza. 23.00 Płyty.

Poniedziałek, 20 XII. 13.00 23.00 Płyty. 14.00 Wiad. sport. z Pomorza i parę informacyj. 18.15 Przemówienie o akcji Pomocy Zimowej ks. Bisk. Okoniewskiego. 18.25 Pieśni włoskie. 18.40 Lekcja języka polskiego z Katowic. 18.55 Wiad. sport. z Pomorza.

Poza tym transmisje z innych polskich stacyj.

Urzędowe sprawozdanie targowej Komisji w Poznaniu.

z dnia 14. 12. 1937 r.

Woły:	
Pełnomięsiste wytuczone nieoprzęgane	64— 68
Mięsiste tuczone młodsze	56 — 62
Mięsiste tuczone starsze	46— 52
Miernie odżywione	38— 44
Buhaje:	
Wytuczone pełnomięsiste	56— 60
Tuczone mięsiste	48— 52
Nietuczone, dobrze odżyw. starsze	40- 46
Miernie odżywione	38— 40
Krowy	
Wytuczone pełnomięsiste	66— 74
Tuczone mięsiste	50— 60
Nietuczone dobrze odżywione	42— 46
Miernie odżywione	22— 30
Jałowice:	
Wytuczone pełnomięsiste	64— 68
Tuczone mięsiste	56— 62
Nietuczone, dobrze odżywione	46— 50
Miernie odżywione	38— 44
Młodzież:	
Dobrze odżywione	38— 44
Cielęta:	
Najprzedniejsze cielęta wytuczone	72— 80
Tuczone cielęta	62— 70
Dobrze odżywione	52— 60
Miernie odżywione	40— 50
Owce:	
Wytuczone pełnomięsiste jagnięta i młodsze skopy	60— 64
Tuczone starsze skopy i maciorki	50— 58
Świnie (tuczniki):	
Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi	94— 96
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi	88— 92
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi	82— 86
Maciory i późne kastraty	74— 88

LEKARZ i ROBOTNICA.

Powieść współczesna na tle stosunków fabrycznych. Przekład z francuskiego. 29

(Ciąg dalszy.)

XIV.

Przed podjazdem, wychodzącym na bulwar Raspail, pod wielkim globem elektrycznym, który rzucał na chodnik kręgi, kończył Leon papierosa.

Miał czas. Odczyt tego poczciwego Karola nie budził w nim wielkiego zaciekawienia „Ewolucja moralności w biegu stuleci". Brr!... Te wielkie szumne tytuły przejmowały go trwogą.

Vandoye mówił w sali Raspail na ten ważny temat po raz ostatni w sezonie. A Berta, zapalona wielbicielka swojego męża, zgromadziła wiernych z tym większą gorliwością, że w tym miesiącu lipcu wyjazdy na wywczasy stanowiły wielki uszczerbek dla tego święta nauki! Wciągnęła krewnych i przyjaciół, wymogła nawet obecność Madzi, ba, i wuj Courtemer przyrzekł, że się zjawi. Przyjechać z Alfortville dla przyjrzenia się ewolucji moralności... I mówią, że rodziny nasze coraz mniej posiadają wiedzy.

Czy też wuj przybędzie? Jego to przybycia wyczekiwał Leon na progu. Pozna przecież rezultaty owej sławnej ankiety, jaką wuj od trzech dni prowadził. Zawsze zdecydowany do nieprzywiązywania najmniejszej wagi do opowiadań warsztatowych, nie miał jednak nic przeciwko temu, że będzie nareszcie zwolniony z tej obietnicy milczenia, której równie trudno było mu dotrzymać, jak ją naruszyć.

I nieco podrażniony, czatował na wszystkie auta, które zdawały się zajeżdżać przed gmach. Nareszcie jeden z wozów stanął przy chodniku. Zaraz też ukazała się olbrzymia postać fabrykanta. Zaledwie spostrzegł siostrzeńca, a już zawołał drwiąco:

— Acha, ładny masz sposób słuchania naszego socjologa! Zresztą, ja to rozumiem...

— Jeszcze się nie zaczęło... — odparł Leon — Sądziłem, że wuj będzie się chciał widzieć ze mną... dla tych wiadomości...

Wuj spochmurniał. I biorąc Leona pod ramię, odpowiedział:

— Tak. Racja. Przejdźmy się trochę. Nie pisałem do ciebie, bom wiedział, że się dziś spotkamy.

— I cóż?

— To, com ci mówił. Nie warta więcej od innych. Taka sama, jak koleżanki...

— Co wuj przez to rozumie? — zapytał Leon niespokojnie.

— To rozumiem, że tak jak inne, ma i ona swojego chłopca.

Cały bulwar zachwiał się pod Leonem, jak pokład okrętu. Wyprostował się jednak, starając się zachować spokój, ale wszystko w nim wybuchało protestem.

— Teraz? Od czasu, kiedy ją znam? To fałsz! Błędnie poinformowano wuja...

— Zapalasz się, unosisz! — Wuj wzruszył ramionami. — Nie mówię, że ma teraz chłopca, ściśle teraz. Ale chyba przyznasz, że trudno byłoby się spodziewać, ażebyś jeszcze trwał przy swoim, zwłaszcza z jej świtą i z tą miłą sferą... Pomyśl tylko o rywalach, jakich musiałbyś prowadzić za sobą, gdybyś chciał się upierać przy tym szaleństwie... Robotnicy...

Jednakże Leon ochłonął. Odparł ze stanowczością;

— Mój wuju, nie można ulegać insynuacjom i powodować się tymi znanymi „podobno". Albo wuj powiedział za wiele albo za mało. Przystąpmy do rzeczy. Co wujowi wiadomo?

Ogłoszenie!

W celu połączenia komunikacji autobusowej **do Torunia** przez **Kowalewo** oraz **do Grudziądza** przez **Łasin** — zmieniłem z dniem 15-go grudnia 1937 r. rozkłady jazdy jak niżej — równocześnie uruchamiam dodatkowo kurs o godz. 9^{00} rano z Nowego Miasta do Lubawy i z powrotem.

Lubawa—Nowe Miasto—Brodnica

6.15	9.35	13.00	18.30		**LUBAWA**		9.30	12.30	17.50	23.25
6.23	9.43	13.08	18.38		Sampława		9.25	12.22	17.42	23.17
6.30	9.50	13.15	18.45		Rakowice		9.19	12.14	17.34	23.09
6.38	9.55	13.23	18.53		Bratian		9.10	12.08	17.28	23.03
6.43	10.00	13.28	18.58	p.		o.	9.05	12.00	17.15	22.55
6.46		13.45	19.01	o.	**NOWE MIASTO**	p.	9.05		16.07	22.50
6.50		13.58	19.05		Kurzętnik		8.59		15.59	22.44
7.02		14.01	19.13		Niemieckie Brzozie		8.47		15.47	22.32
7.06		14.05	19.17		Głęboczek		8.43		15.43	22.28
7.14		14.13	19.25		Jajkowo		8.35		15.35	22.20
7.25		14.23	19.35		Tama Brodzka		8.25		15.25	22.10
7.35		14.33	19.45		**Brodnica** Dworzec		8.15		15.15	22.00
7.40		14.36	19.50		**Brodnica** Rynek		8.00		15.10	21.00
8.30					Kowalewo				14.00	
9.30					**TORUŃ**				13.00	

Nowe Miasto—Biskupiec—Łąkorz

6.45	13.45	**NOWE MIASTO**	8.30	16.45
6.50	13.50	Marzęcice	8.20	16.35
7.00	14.00	Wawrowice	8.10	16.25
7.15	14.15	Biskupiec, dworzec	7.50	16.10
7.25	14.30	**ŁĄKORZ**	7.35	15.45
8.15		Łasin		14.45
9.05		**GRUDZIĄDZ**		14.00

UWAGA! Linia Nowe Miasto—Lidzbark—Działdowo—Mława pozostaje nadal bez zmian

Lubawska Komunik. Autobus.
właśc. **J. Ukleja.**

Stale na składzie
świeże owoce południowe jak i krajowe
polecam w wielkim wyborze:
pomarańcze hiszpańskie, jawskie, włoskie,
Mandarynki hiszpańskie, włoskie, greckie,
Grape-fruit, cytryny, winogrona, banany,
figi, orzechy kokosowe itd.
Poza tym polecam najwyższy wybór;
Win gronowych, owocowych

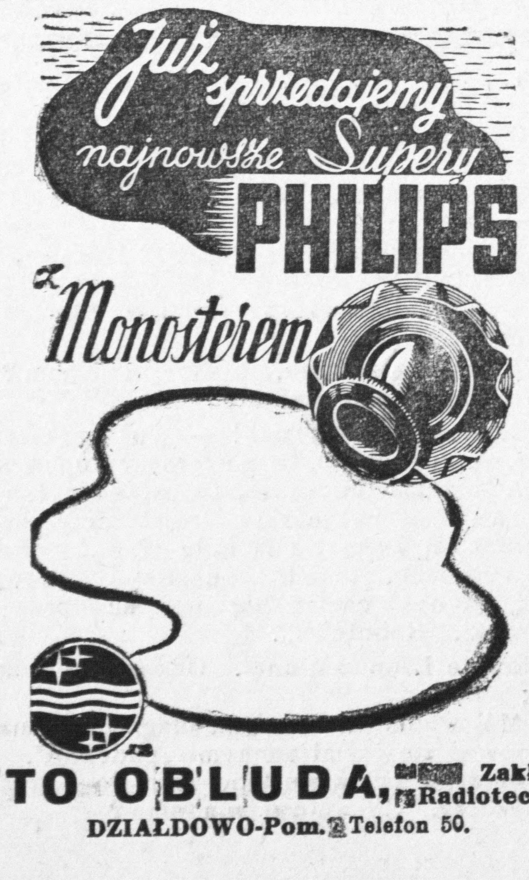
Wódek - Likierów
Koniaków - Rumu - Araku

itd., piwa, znane wody Marianki i wody mineral.
Tytonie, galanterii, czekolady i cukrów.
Dodaję do towaru gratis kolorowy kalendarz ścienny.

firma Z. DUCHNA, DZIAŁDOWO
ul. Marszałka Piłsudskiego Nr. 4.

HALLO....
Gwiazdka tuż!!
Czy wiesz, że najładniejsze i w największym wyborze
Podarunki Gwiazdkowe
znajdziesz
w księgarni
P. Głowackiego, Działdowo,
ul. Marszałka, Piłsudskiego

OTTO OBLUDA, Zakład Radiotechniczny
DZIAŁDOWO-Pom. Telefon 50.

PRALNIA
Chemiczna i farbiarnia
w Brodnicy, n. Mostowa 7
właśc.: **KONST. STEIKA**
Czyści chemicznie i farbuje wszelką garderobę fachowo, szybko i pod gwarancją nie uszkodzenia tkaniny.
Ceny znacznie zniżone.
Zlecenia przyjmują:
w Lubawie:
d. Bestjanowa „Bazar"
w Działdowie:
p. Br. Bojarska, Rynek 9
skład tow. krótkich
w Lidzbarku
p. Stan. Gawryś, skł. galanterii

Kleje
Szelaki
Lakiery
Farby
poleca
Józef Cieszyński,
Drogeria i skład farb
Nowe Miasto
Rynek 7 Telefon 62

Kupuję
wszelkie **SKÓRY SUROWE** włosie końskie oraz wosk pszczeli
i płacę najwyższe ceny.
Jednocześnie polecam:
SKÓRY OWCZE garbowane na kurtki oraz koce
po bardzo korzystnej cenie.
Specjalny skład skór
Jana Kasprowicza
w Lubawie, Rynek 11.

Polecam
dla pp. stolarzy
w wielkim wyborze;
Dykty
Okucia meblowe
Szelak
Klej
Alfons Leski,
LUBAWA,
skład żelaza, mat. budowlanych porcelany sprzętów kuchen.

Pasy Zapędowe!
wszelkie szerokości
pojedyńczo i podwójnie szyte
SKÓRA PASOWA
Troki do szycia pasów
Manszety do pomp
poleca najtaniej
SKŁADNICA SKÓR
CZ. BALCEROWICZ,
Brodnica n. Drw.
przy moście tel. 111.

Praktyczne podarki gwiazdkowe!

Nesesery — Komplety do manicur — Rozpylacze Komplety do golenia -- Kasety z kosmetyką Wody kwiatowe oraz perfumy o najmodniejszych zapachach.
Ozdoby choinkowe: świeczki, lametę, ognie zimne, lichtarz.
w wielkim wyborze poleca
„NOWA DROGERIA" właśc. Wacław Truszczyński, Lubawa-Pom.
ul. Zamkowa Nr. 1. Telefon Nr. 37.

Czarowny ton superów
TELEFUNKEN
ICH ODBIÓR I ZALETY DEMONSTRUJE:
TELE FUN KEN

G. Skwarski, Nowe Miasto Lub., ul. Kościelna 8.

J. Schwartz
mistrz stolarski
Nowe Miasto Lub., ul. Kościelna
wykonuje starannie i po przystępnych cenach
WSZELKIE MEBLE
jak: sypialnie, jadalnie, kuchnie itd.

Czarowny ton superów
TELEFUNKEN

Ich odbiór i zalety demonstruje:

i poleca na raty
Firma **WIKTOR GUMIŃSKI, LIDZBARK**
koncesjonowana sprzedaż radiosprzętu
Tel. nr. 6 i 56. Skr. poczt. nr. 17.

Polecam w wielkim wyborze
Broń myśliwską oraz wszelkie przybory myśliwsko-łowieckie.
Artykuły sportowe — Żyrandole Grzejniki -- Artykuły elektrotechniczne - Żelazka elektrycz.
Baterie anodowe oraz kieszonkowe
stale świeże na składzie
Okucia meblowe i budowlane
ROWERY Otello, Lux, Korona, Oryg. Luxor, Balta oraz wszelkie części rowerowe stale na składzie.
Tylko w firmie
FR. WANTOWSKI, skład broni
BRODNICA, Rynek 19.

APARATY RADIOWE
PHILIPS
TELEFUNKEN
ECHO
ELEKTRIT
na dogodnych warunkach spłaty poleca
Jan Dąbkowski, Lubawa,
Rynek 13.
Demonstracja na miejscu.

Zelazo
obręczowe do kół i sztabowe, bednarki — blachy żelazne piece — rury — kolana — okucia do pieców — konwie do mleka
kupuje się najtaniej u
Wł. Wyżlica, Lubawa
Rynek 12
Skład żelaza, porcelany i szkła

Obrączki ślubne
pierścionki, zegarki damskie i męskie, wszelką biżuterię oraz artykuły piśmienne
poleca
Władysław Łukaszewski
Działdowo,
ul. Marsz. Piłsudskiego 11.

Konserwy:
Groszek zielony
Groszek wyborowy
Groszek zupowy
Szparagi
Jarzyna mieszana
Fasola zielona
Fasola żółta
Fasola zielona łamana
Karotki Paryskie
Groszek z karotką
Groszek młody z karotką
Galarepka całe główki
Pomidory

Sardynki
Skombria
Byczki
Szprotki w oliwie
poleca
Fr. Tysler, Lubawa

Dobra książka
to
najmilszy
najlepsy
najtańszy
podarek na gwiazdkę.
POLECAMY:
książki dla dorosłych, piękne powieści dla młodzieży, zajmujące książeczki obrazkowe dla dzieci.
Z ostatniej przesyłki książek polecamy
Anucis - „Serce"
Anczyc „Duch puszczy"
Barczewski - "Na szlaku sławy"
Beecher-Stowe - „Chata wuja Toma"
Berg - „Mój skrzydlaty przyjaciel"
Bogusławski - „Mała Tereska"
" „Zajączki"
Brykczyński - „Moje wspomnienia"
Bukowiecka - „Historia o Janku górniku"
Burnett - „Mały lord"
" „Tajemniczy ogród"
Dębicki - „Z dziennika marynarza"
Giżycki - „Na Dalekim Zachodzie"